

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Διπλωματική Εργασία

**ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ
ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕ ΤΟ ΙΣΧΥΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ**

της

ΕΥΦΡΟΣΥΝΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΛΟΜΑΝΑ

Επιβλέπων Καθηγητής: Καραγιώργος Θεοφάνης

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του μεταπτυχιακού
διπλώματος ειδίκευσης στη Διοίκηση Επιχειρήσεων

Σεπτέμβριος 2010

Copyright © ΚΑΛΟΜΑΝΑ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος All rights reserved

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τη συγγραφέα.

Οι απόψεις και τα συμπεράσματα σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν την συγγραφέα και δεν πρέπει να ερμηνευθεί ότι αντιπροσωπεύουν τις επίσημες θέσεις του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Περίληψη

Η παρούσα διπλωματική εργασία πραγματεύεται την περιγραφή και την ανάλυση του φορολογικού συστήματος των μη κερδοσκοπικών οργανισμών στο Ηνωμένο Βασίλειο και τις βασικές διαφορές που αυτό παρουσιάζει σε σύγκριση με το φορολογικό σύστημα της Ελλάδας.

Αρχικά γίνεται αναφορά στους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, στην εξέλιξή τους στο χρόνο και στο νομικό πλαίσιο το οποίο τους καλύπτει στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ακόμη, περιγράφονται εν συντομία οι φορείς ελέγχου των μη κερδοσκοπικών οργανισμών σε Αγγλία, Ουαλία και Σκωτία, ο τρόπος με τον οποίο ελέγχονται οι οργανισμοί και κάποια κύρια στατιστικά στοιχεία που αφορούν την χώρα.

Έπειτα πραγματοποιείται ανάλυση του συστήματος της άμεσης φορολόγησης, των περιορισμών που προβλέπονται και των τρόπων που μπορεί κάποιος να πραγματοποιήσει μια δωρεά, μέσω της δωρεάν βοήθειας, της παροχής μέσω μισθοδοσίας, της ατομικής επιβολής δωρεάς, της δωρεάς ακίνητης περιουσίας και της δωρεάς μετοχών.

Επίσης, αναφέρεται αναλυτικά ο τρόπος λειτουργίας του φόρου προστιθέμενης αξίας, οι αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια σε αυτόν στο Ηνωμένο Βασίλειο καθώς επίσης και οι συνθήκες και τα κριτήρια που καθορίζουν τον χειρισμό του φόρου προστιθέμενης αξίας στους διάφορους τύπους εισοδήματος των μη κερδοσκοπικών οργανισμών.

Τέλος, πραγματοποιείται αναφορά στον Ελληνικό χώρο και στον τρόπο φορολόγησης των μη κερδοσκοπικών οργανισμών στη χώρα μας, όσον αφορά τόσο την άμεση όσο

και την έμμεση φορολογία και παρουσιάζονται οι βασικές διαφορές των δύο συστημάτων.

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	1 -
1.1. Ιστορική Αναδρομή	1 -
1.2. Μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί: Ομοιότητες και Διαφορές	4 -
1.3. Φιλανθρωπικά και μη φιλανθρωπικά έξοδα	6 -
1.4. Ποιοι σκοποί θεωρούνται φιλανθρωπικοί	7 -
1.5. Κύριοι Τύποι Μη Κερδοσκοπικών Οργανισμών	8 -
1.6. Νομική Υπόσταση μη κερδοσκοπικών οργανισμών	10 -
1.7. Τύποι Ιδρυμάτων που δεν απαιτείται να εγγραφούν στην Επιτροπή Φιλανθρωπικών Ιδρυμάτων Αγγλίας και Ουαλίας	14 -
1.8. Οδηγός για ελεγκτές και για ανεξάρτητους Εξεταστές	15 -
1.9. Ηνωμένο Βασίλειο	18 -
2. Άμεση Φορολογία	20 -
2.1. Φόρος εισοδήματος και Φόρος εταιριών εξαιρέσεις και ενισχύσεις	20 -
2.2. Τρόποι παροχής δωρεάς	21 -
2.3. Φορολογική ενίσχυση στο εισόδημα επενδύσεων	28 -
2.4. Περιορισμοί στις φοροαπαλλαγές	29 -
3. Έμμεση Φορολογία	31 -
3.1. Πως λειτουργεί ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	31 -
3.2. Μη ανακτήσιμος Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	33 -
3.3. Φιλανθρωπικοί οργανισμοί και Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	34 -
3.4. Αλλαγές στον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας	36 -

3.5. Χειρισμός του Φόρου προστιθέμενης αξίας σε διάφορους τύπους εισοδήματος των οργανισμών.....	39 -
3.6. Διαφορές άμεσου και έμμεσου φόρου.....	51 -
4. Μη κερδοσκοπικοί Οργανισμοί και φορολογία στην Ελλάδα	53 -
4.1. Ο Τρίτος Τομέας στην Ελλάδα.....	53 -
4.2. Ο ελληνικός μη κερδοσκοπικός τομέας	54 -
4.3. Έμμεση Φορολογία	56 -
4.4. Άμεση Φορολογία	58 -
4.6. Μη κερδοσκοπικές αστικές εταιρίες	63 -
4.7. Έκδοση στοιχείων από νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.....	65 -
4.8. Βασικές διαφορές συστημάτων Ηνωμένου Βασιλείου και Ελλάδας	67 -
5. Συμπεράσματα.....	70 -
Αναφορές.....	72 -

1. Εισαγωγή

1.1. Ιστορική Αναδρομή

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπως και σε αρκετές άλλες χώρες, ο μη κερδοσκοπικός ή εθελοντικός τομέας έχει καθοριστεί σαν συμπληρωματικός ή ακόμη και υποκατάστατος στην λειτουργία του κράτους και συγκεκριμένα στην παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών. Όπως αλλιώς ονομάζεται ο τρίτος τομέας, αποτελεί ένα δυναμικό συνδυασμό οργανισμών, οι οποίοι μέσα από καμπάνιες και πρωτοπόρες κινήσεις, είχαν καταλυτικό ρόλο στην ευρύτερη κοινωνία του Ηνωμένου Βασιλείου (Kendall & Knapp, 1993).

Η επισήμοποίηση της φιλανθρωπίας ξεκίνησε το 1601 με ένα νομοθέτημα την Ελισαβετιανή περίοδο, σχετικά με τις χρήσεις της φιλανθρωπίας. Έπειτα, η θρησκευτική μεταρρύθμιση σε συνδυασμό με τον Νόμο των Φτωχών που ψηφίστηκε εκείνη την χρονιά(1989), έδωσαν περισσότερη ώθηση στην ανάδειξη αυτών που δεν είχαν ακίνητη περιουσία και γενικότερα στην ανάδειξη των φτωχών.

Κατά τη διάρκεια του 18^{ου} και 19^{ου} αιώνα οι φιλανθρωπικοί οργανισμοί άρχισαν να δημιουργούνται κυρίως από τη μεσαία τάξη, συνδυάζοντας συχνά υποδειγματική και ταυτόχρονα καινοτόμα παροχή υπηρεσιών και την ίδια στιγμή ενημέρωση του κοινού με πολλές καμπάνιες. Αυτές οι ενέργειες συνεχίζονται μέχρι και σήμερα σταθερά και έχουν εξελιχθεί σε αυτό που σήμερα ονομάζουμε μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί και οργανισμοί εθελοντικών υπηρεσιών. Πολλά από τα πεδία δραστηριότητας που αναπτύχθηκαν αυτήν την περίοδο, παρέμειναν μέχρι και σήμερα σημαντικά και

συμπεριλαμβάνουν τομείς όπως, παροχή κοινωνικής φροντίδας, δημόσια υγεία στον χώρο εργασίας και κατοικίας(συμπεριλαμβανομένου την παροχή υπηρεσιών στο σπίτι), εκπαίδευση, τέχνες, πολιτισμό και περιβάλλον.

Στο τέλος του 19^{ου} αιώνα δημιουργήθηκαν οι πρώτοι οργανισμοί που σχετίζονταν με την εργατική τάξη. Ιδρύθηκαν οι φιλικές κοινωνίες, από άτομα που διέθεσαν τους δικούς τους πόρους ώστε να δημιουργηθεί ένα σταθερό κεφάλαιο για τους φτωχούς, τους ηλικιωμένους και για περιπτώσεις ταφής νεκρών. Επιπλέον, ιδρύθηκαν εργατικά σωματεία και καταναλωτικές οργανώσεις. Αυτές οι φιλανθρωπικές κοινωνίες, είχαν ίδιο ρόλο και για την ανώτερη τάξη.

Κατά την διάρκεια του 19^{ου} αιώνα η κοινωνία των φιλανθρωπικών οργανισμών(Charity Organisation Society(COS)), ή όπως αλλιώς ονομάστηκε η κοινωνία για την οργάνωση της φιλανθρωπίας και την καταστολή της ζητιανιάς (Society for Organising Charity and Repressing Mendicity), προσπάθησε να δράσει σαν ομπρέλα και την ίδια στιγμή σαν συνεργάτης όσον αφορά το φιλανθρωπικό κομμάτι του τομέα.

Περνώντας στον 20^ο αιώνα, πολλές πτυχές της επίσημης εθελοντικής δράσης άρχισαν όλο και περισσότερο να συντονίζονται με τα τοπικά και εθνικά συμβούλια που αντικείμενο τους ήταν ο εθελοντισμός. Η ανάγκη για αποτελεσματικότερη συνεργασία ήταν μεγαλύτερη και ιδιαίτερα σημαντική κατά τη διάρκεια του πρώτου παγκοσμίου πολέμου και της οικονομικής κρίσης που τον διαδέχτηκε. Η δράση του κράτους αναπτυσσόταν, βέβαια με ακανόνιστο και αργό ρυθμό. Στον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο η κρατική παρέμβαση ήταν ιδιαίτερα ισχυρή στις εθελοντικές προσπάθειες, όπως αυτό φάνηκε και από την συνεισφορά των γυναικών, μέσω του Ερυθρού Σταυρού. Έπειτα, με την θεμελίωση ενός ευήμερου κράτους, δημιουργήθηκε νέα νομοθεσία το 1940, η

οποία όριζε ότι ο δημόσιος τομέας θα κυριαρχούσε στην χρηματοδότηση και στην παροχή εκπαίδευσης, υγείας, κοινωνικής ευημερίας και σε άλλες εισοδηματικές παροχές. Αυτός ο επαναπροσδιορισμός του ρόλου του κράτους και των αρμοδιοτήτων του, είχε επιπτώσεις στον εθελοντικό τομέα. Παρόλα αυτά η σταθερότητα και η συναίνεση ήταν οι πιο κοινές αντιδράσεις ανάμεσα σε κάποιους από τους οργανισμούς υγείας, εκπαίδευσης και κοινωνικής παροχής, οι οποίες δεν απορροφήθηκαν από το σύστημα αυτό, αλλά κατάφεραν να αναζωογονηθούν παρά να περιθωριοποιηθούν από τις μεταρρυθμίσεις.

Τις δεκαετίες 1950 και 1960, η ηχηρότητα του τομέα ήταν πλέον αναμφίβολη, καθώς καθιέρωσε πρωτοπόρους οργανισμούς στις νέες τεχνολογίες και πολλοί από αυτούς περιλάμβαναν καινοτόμες ομάδες αλληλοβοήθειας, πρακτορεία διεθνής βοήθειας και ενημέρωσης και χιλιάδες δραστηριότητες απασχόλησης ελεύθερου χρόνου.

Κατά την διάρκεια των δεκαετιών 1960 και 1970, οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί συνέχιζαν να είναι στο προσκήνιο των κοινωνικών αλλαγών. Όσο τα ευρύτερα όρια του κράτους φανερώνονταν, τόσο αυξάνονταν και οι περιορισμοί. Οι περιορισμοί αυτοί, σε συνδυασμό με την επιθυμία για την αντιμετώπιση κι άλλων προβλημάτων ιδιαίτερης σημασίας, όπως η αστική κατάρρευση και οι φυλετικές τάσεις, αύξησαν τις προσδοκίες του κοινού για χρηματοδότηση, σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. Οι κυβερνητικοί εκπρόσωποι από την άλλη χαρακτηρίζονταν ανεπαρκής και αδιάφοροι στην παροχή υπηρεσιών. Η άνοδος της νέας συντηρητικής κυβέρνησης το 1979, υπό την αρχηγία της Margaret Thatcher, έφερε την υπόσχεση για μείωση ή περιορισμό του ρόλου του κράτους σε όλα τα πεδία δραστηριότητας. Σε λόγο της Margaret Thatcher το 1981, ήταν έντονη η θερμή στήριξή τους στους εθελοντές (Kendal, 2000).

Μετά τις γενικές εκλογές που πραγματοποιήθηκαν τον Μάιο του 1997, έλαβαν χώρα διάφορες πολιτικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες συμπεριλάμβαναν και την φορολογία των φιλανθρωπικών οργανισμών. Στόχος των μεταρρυθμίσεων ήταν ένα σύστημα φορολογίας προσαρμοσμένο στον τρόπο που λειτουργούν οι φιλανθρωπικοί οργανισμοί σήμερα και ταυτόχρονα ένα σύστημα περισσότερο κατανοητό.

1.2. Μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί: Ομοιότητες και Διαφορές

Ο όρος μη κερδοσκοπικός συνήθως αναφέρεται σε κάποιο οργανισμό ή οργάνωση, γενικότερα όμως μη κερδοσκοπικό ονομάζεται ένα νομικό πρόσωπο που ο σκοπός της λειτουργίας του δεν είναι η επίτευξη κέρδους, αλλά συνήθως κάποιος κοινωφελής σκοπός. Ο μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας δεν απαγορεύει την ανάληψη από την οργάνωση οικονομικών δραστηριοτήτων. Η ειδοποιός διαφορά από τα κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα είναι ότι το τυχόν κέρδος δε διανέμεται στα μέλη του νομικού προσώπου, αλλά παραμένει στην οργάνωση (Allison & Kaye, 2009).

Ο μη κερδοσκοπικός τομέας περιλαμβάνει οργανισμούς, σωματεία ή εταιρίες με κοινωνικό προσανατολισμό, που σκοπό έχουν την παροχή αγαθών (όπως η υγεία, η παιδεία, η εργασία), την προστασία συγκεκριμένων πληθυσμιακών ομάδων (π.χ. κοινωνικά αποκλεισμένων ατόμων), και γενικά την ικανοποίηση μιας πλεονάζουσας ζήτησης για κοινωνικά αγαθά, την οποία δεν καλύπτουν η ελεύθερη αγορά και ο δημόσιος τομέας.

Τόσο οι κερδοσκοπικοί όσο και μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί δραστηριοποιούνται στο ίδιο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον. Επομένως, είναι άκρως φυσιολογικό να υπάρχουν διαφορές και ομοιότητες ανάμεσα τους (Chuck, 2008).

Καταρχήν, όσον αναφορά τις ομοιότητες:

- Μέρος του ίδιου οικονομικού συστήματος
- Μετατροπή οικονομικών πόρων σε αγαθά και υπηρεσίες
- Διαδικασίες οικονομικής διαχείρισης
- Απαραίτητες διαδικασίες η κατάρτιση προϋπολογισμού και απολογισμού των δαπανών, ο έλεγχος και η αξιολόγηση της λειτουργίας τους, προκειμένου να διασφαλισθεί με το χαμηλότερο δυνατό κόστος, η αποτελεσματικότερη και περισσότερο ικανοποιητική χρήση των οικονομικών πόρων.

Στην απέναντι όχθη υπάρχουν οι διαφορές ανάμεσα στις δύο κατηγορίες:

- Το λόγο ύπαρξης των οργανισμών
- Τις πηγές των οικονομικών πόρων
- Κανονισμοί λειτουργίας και ο έλεγχος στον οποίο υπόκεινται
- Πρόσβαση σε κεφάλαια κίνησης
- Εργατικό δυναμικό

Επίσης, παρουσιάζονται διαφορές και στην σύγκριση των μη κερδοσκοπικών οργανισμών της Ευρώπης και της Αμερικής. Στην Αμερική έμφαση δίνεται στην δημιουργία εισοδήματος από τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς ενώ στην Ευρώπη κυρίως στην παροχή ανθρώπινων υπηρεσιών και στο κοινωνικό όφελος. Η εμπλοκή των παραληπτών των δωρεών είναι περιορισμένη στην Αμερική, σε αντίθεση με την Ευρώπη όπου είναι περισσότερο διαδεδομένη (Kerlin, 2006). Επιπλέον, η πλειοψηφία των δωρητών στην Αμερική είναι άνδρες και συνταξιούχοι, ενώ στο Ηνωμένο Βασίλειο γυναίκες και άτομα με ιδιαίτερες ικανότητες (Wright, 2002).

Παρά τις διαφορές τους, το Ηνωμένο Βασίλειο όπως και η Αμερική, έχουν μια κοινή αντίληψη, όσον αφορά τον διαχωρισμό των μη κερδοσκοπικών οργανισμών από το κράτος και την αγορά, κάτι που σε άλλες χώρες κυρίως της Ευρώπης δεν υπάρχει(Lester & Helmut, 1994).

1.3. Φιλανθρωπικά και μη φιλανθρωπικά έξοδα

Ο νόμος των φιλανθρωπικών ιδρυμάτων ορίζει πως όλα τα ιδρύματα πρέπει να έχουν φιλανθρωπικούς σκοπούς, που να στοχεύουν στο κοινωνικό όφελος. Τα εισοδήματα που ένα ίδρυμα χρησιμοποιεί για την εκπλήρωση των φιλανθρωπικών του στόχων ονομάζονται φιλανθρωπικές δαπάνες και περιλαμβάνουν(Her Majesty's Revenues & Customs):

- Δωρεές που πραγματοποιεί το ίδρυμα
- Το κόστος λειτουργίας και διοίκησης του ιδρύματος

Κάθε ποσό εισοδήματος που χρησιμοποιείται για μη φιλανθρωπικούς σκοπούς δεν θεωρείται φιλανθρωπική δαπάνη. Στην κατηγορία αυτήν υπάγονται τα παρακάτω:

- Δαπάνες σε πράγματα που δεν έχουν φιλανθρωπικό σκοπό και περιλαμβάνονται στο αντίστοιχο κυβερνητικό έγγραφο.
- Πληρωμές που πραγματοποιούνται στο εξωτερικό, εφόσον το ίδρυμα δεν έχει πραγματοποιήσει τα απαραίτητα βήματα για να επιβεβαιώσει ότι τα χρήματα θα χρησιμοποιηθούν για φιλανθρωπικό σκοπό.
- Οι επενδύσεις και τα δάνεια, τα οποία δεν έχουν πιστοποιηθεί ή εγκριθεί.
- Το κόστος για το ίδρυμα συγκεκριμένων συναλλαγών με κάποιον ο οποίος θεωρείται ουσιαστικός δωρητής. Ένα άτομο που πραγματοποιεί σημαντική

δωρεά ή δωρεές αλλά ωστόσο παίρνει και κάποιο αντάλλαγμα από το ίδρυμα για αυτές τις δωρεές.

Αν ο φιλανθρωπικός οργανισμός ξοδεύει μέρος των χρημάτων για μη φιλανθρωπικούς σκοπούς, χάνει την φοροαπαλλαγή και πρέπει να πληρώσει κάποιο ποσό φόρου. Το φορολογητέο ποσό είναι ίδιο με το ποσό των δαπανών που πραγματοποίησε και δεν είχαν φιλανθρωπικό σκοπό.

1.4. Ποιοι σκοποί θεωρούνται φιλανθρωπικοί

Το φιλανθρωπικό ίδρυμα είναι ένα ίδρυμα το οποίο ιδρύεται για φιλανθρωπικούς και μόνο σκοπούς και βρίσκεται υπό τον έλεγχο του ανωτάτου δικαστηρίου, κατά την άσκηση της δικαιοδοσίας του, με σεβασμό στα υπόλοιπα ιδρύματα (Meakin, 2008). Η φιλανθρωπία περιλαμβάνει τέσσερις αρχές: την ελπίδα για την ικανοποίηση της φτώχειας, την ελπίδα για την βελτίωση της εκπαίδευσης, ελπίδα για την πρόοδο της θρησκείας και ελπίδα για άλλους ευεργετικούς σκοπούς για την κοινωνία, οι οποίοι βέβαια δεν καταπατούν τις υπόλοιπες αρχές.

Οι σκοποί που θεωρούνται φιλανθρωπικοί είναι οι παρακάτω (Scottish Charity regulator):

- Η παρεμπόδιση ή ανακούφιση της φτώχειας
- Η πρόοδος της εκπαίδευσης
- Η θρησκευτική πρόοδος
- Η ανάπτυξη της υγείας
- Η προστασία της ζωής

- Η πρόοδος των πολιτικών δικαιωμάτων και η κοινοτική ανάπτυξη
- Η πρόοδος των τεχνών, του πολιτισμού, της επιστήμης, της κληρονομιάς
- Η ανάπτυξη της συμμετοχής του κοινού στον αθλητισμό
- Η παροχή ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων ή η διοργάνωσή τους με σκοπό την βελτίωση των συνθηκών επιβίωσης ανθρώπων
- Η ανάπτυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Η προώθηση θρησκευτικής και φυλετικής αρμονίας
- Η προώθηση της ισότητας και της διαφορετικότητας
- Η πρόοδος της περιβαλλοντικής προστασίας και η βελτίωσή της
- Η βοήθεια αυτών που την έχουν ανάγκη, είτε λόγω ηλικίας, αρρώστιας, ανικανότητας, οικονομικής δυσκολίας, είτε λόγω οποιασδήποτε άλλης αιτίας
- Η προαγωγή της ευημερίας των ζώων
- Οποιοσδήποτε άλλος λόγος που μπορεί να θεωρηθεί ανάλογος με κάποιον από τους λόγους που προαναφέρθηκαν.

1.5. Κύριοι Τύποι Μη Κερδοσκοπικών Οργανισμών

Δεν υπάρχει κάποια συγκεκριμένη οδός στο Ηνωμένο Βασίλειο για την αναγνώριση των εθελοντικών ή μη κερδοσκοπικών οργανισμών. Οι κατηγορίες των μη κερδοσκοπικών οργανισμών, εξαρτώνται κυρίως από τους λόγους για τους οποίους τους χρησιμοποιούμε (Johnson, 1981). Οι περισσότεροι από τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς χαρακτηρίζονται για τις πολλές λειτουργίες τους, παρόλα αυτά παρακάτω κατηγοριοποιούνται με βάση την κύρια λειτουργία τους.

- Λειτουργία Παροχής Υπηρεσιών: χαρακτηρίζει εκείνους τους οργανισμούς οι οποίοι παρέχουν άμεση υπηρεσία σε ανθρώπους, είτε σε είδος είτε στη μορφή πληροφοριών, συμβουλών και υποστήριξης.
- Λειτουργία Αμοιβαίας Βοήθειας: αφορά την αυτοβοήθεια και την ανταλλαγή κοινών ενδιαφερόντων και βοήθειας.
- Ομάδες Πίεσης: αναφέρονται κυρίως σε ομάδες που χαρακτηριστικό τους είναι η συγκέντρωση και τακτοποίηση πληροφοριών γύρω από ένα συγκεκριμένο θέμα και η ενημέρωση και εφαρμογή του στο κοινό μέσα από άμεση δράση, καμπάνιες και συνηγορίες προκειμένου να επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα.
- Λειτουργία Συντονισμού και Εύρεσης Πόρων: περιλαμβάνει την ανάμεικτη παροχή υπηρεσιών σε άλλα εθελοντικά σώματα και δρα κυρίως σαν καταλύτης ή σαν σύμβουλος σε θέματα πληροφοριών, ερευνών, κτλ.

Ένας άλλος τρόπος κατηγοριοποίησης του εθελοντικού τομέα είναι η αναγνώριση των διαφορετικών δομικών τύπων, που εξαρτάται από τη μέθοδο εύρεσης πηγών και από τη φύση κάθε οργανισμού. Με βάση αυτό το κριτήριο διακρίνουμε τους παρακάτω τύπους οργανισμών(Chanap, 1991):

- Επαγγελματικοί μη κερδοσκοπικοί Οργανισμοί: Παρέχουν επαγγελματικές υπηρεσίες, προσλαμβάνουν προσωπικό είτε σε εθνικό είτε σε τοπικό επίπεδο. Στους εθνικούς οργανισμούς αναλαμβάνουν τις εργασίες των τοπικών γραφείων και χρηματοδοτούν την τοπική εργασία.
- Εθελοντικοί Οργανισμοί Παροχής Υπηρεσιών: Επαγγελματικά οργανωμένοι οργανισμοί, με τοπικές βάσεις, οι οποίες λειτουργούν αυτόνομα με τη βοήθεια εθελοντών και με την χρήση ιδίων κεφαλαίων.

- **Ανεξάρτητες Τοπικές Κοινοτικές Ομάδες:** Είναι ομάδες οι οποίες αυτοσυντηρούνται, τα μέλη τους δεν αμείβονται και δεν υπάρχει κάποια βάση στην οποία να στηρίζονται.

1.6. Νομική Υπόσταση μη κερδοσκοπικών οργανισμών

Στο Ηνωμένο Βασίλειο επικρατούν τρία διαφορετικά νομικά πλαίσια. Η Αγγλία και η Ουαλία καλύπτονται από τον Αγγλικό Νόμο, ή αλλιώς τον αρχαίο νόμο. Η Σκωτία έχει αναπτύξει ξεχωριστά τον δικό της Σκωτσέζικο νόμο, ο οποίος αλλιώς ονομάζεται και ρωμαϊκός νόμος. Τέλος, στην Ιρλανδία το νομικό πλαίσιο είναι συνδυασμός των δύο παραπάνω.

Σε όλες τις χώρες που συνιστούν το Ηνωμένο Βασίλειο, η κυβερνητική νομοθεσία και ο Ευρωπαϊκός κοινοτικός νόμος αποτελούν τις άλλες πηγές νόμου. Σε καμιά από τις χώρες δεν προβλέπεται κάποιος ακριβής και ξεκάθαρος ορισμός των μη κερδοσκοπικών οργανισμών, φαινομενικά σχετίζεται περισσότερο με τους εθελοντικούς οργανισμούς που υπάρχουν και εκτός Ηνωμένου Βασιλείου. Η φιλανθρωπική ιδιότητα και τα οικονομικά και ουσιαστικά συνταγματικά προνόμια που απολαμβάνουν όσοι οργανισμοί την έχουν αποκτήσει, είναι κυρίως διαθέσιμα σε ανεξάρτητους οργανισμούς, οι οποίοι έχουν αναγνωριστεί νομικά και στο καταστατικό τους αναγράφονται οι στόχοι και ο σκοπός τους για το δημόσιο όφελος.

Ουσιαστικά, στην Αγγλία και στην Ουαλία υπεύθυνη για να αποφασίσει αν ένας οργανισμός είναι φιλανθρωπικός ή όχι είναι η Επιτροπή Φιλανθρωπικών Ιδρυμάτων (Charity Commission). Τα φιλανθρωπικά ιδρύματα που σχετίζονται με την παιδεία πρέπει να είναι εγγεγραμμένα με το τμήμα εκπαίδευσης και επιστημών (Burton, 1998).

Η επιτροπή πρέπει να εξασφαλίσει ότι ο στόχος και ο σκοπός κάθε οργανισμού είναι αποκλειστικά και μόνο φιλανθρωπικός. Εφόσον αναγνωριστεί ένας οργανισμός σαν φιλανθρωπικός προστατεύεται από την επιτροπή απέναντι στα δικαστήρια και στο κοινό. Η επιτροπή παρέχει ένα σύνολο εποπτικών, διοικητικών και προ-δικαστικών ρόλων από την αρχή της παρούσας μορφής της το 1853, παρά το γεγονός ότι πολλές από τις δυνάμεις της, είτε αναπτύχθηκαν είτε περιορίστηκαν από την Δράση των Φιλανθρωπιών 1960 (Charities Act 1960). Τα καθήκοντά της τώρα περιλαμβάνουν την υποστήριξη των εγγραφών νέων μελών, διοικητικές υπηρεσίες εκ μέρους της βουλής καθώς επίσης και προσπάθειες για αναγνώριση, έλεγχο και καταπολέμηση των καταχρήσεων σε μεμονωμένους οργανισμούς. Οι επίτροποι δρουν με έναν διπλό ρόλο, εκ μέρους του Ανωτάτου Δικαστηρίου για νομικά θέματα και εκ μέρους της Βουλής για διοικητικά ζητήματα, πάντα διασφαλίζοντας με αυτόν τον τρόπο τα περιουσιακά στοιχεία των οργανισμών και την εμπιστοσύνη του κοινού στα ιδρύματα και στους διευθυντές τους. Η Δράση των Φιλανθρωπιών 1992 (Charities Act 1992), ενίσχυσε τις δυνάμεις της επιτροπής, εντείνοντας την ικανότητα της να αποκτά πληροφορίες για την διοίκηση μεμονωμένων ιδρυμάτων και δίνοντας της την αρμοδιότητα να δρα άμεσα σε περίπτωση που εντοπίσει οποιαδήποτε κατάχρηση. Επιπλέον, μέσα από την τελευταία δράση διασαφηνίζεται ο ρόλος των διευθυντών και των μελών που διοικούν τους οργανισμούς, εισάγεται ένα νέο λογιστικό καθεστώς και δημιουργούνται μέτρα που αφορούν τον εντατικότερο έλεγχο των επαγγελματιών που αυξάνουν τις χρηματοδοτήσεις (Lester & Helmut, 1993).

Στη Σκωτία, όπου δεν υπάρχει κάποιο αντίστοιχο όργανο όπως στην Αγγλία και στην Ουαλία, υπάρχει μια στενότερη νομική ερμηνεία, κατά την οποία η φιλανθρωπία είναι η ικανοποίηση της φτώχειας, παρά το γεγονός ότι τα Σκωτσέζικα δικαστήρια έχουν αναγνωρίσει την ανάγκη για έναν ευρύτερο ορισμό. Η έλλειψη ελεγκτικού οργάνου

ήταν ένας λόγος ανησυχίας έτσι ώστε με την νομική μεταρρύθμιση της Δράσης της Σκωτίας το 1990 έγινε μια σειρά αλλαγών που αφορούσε τότε τα 15.000 περίπου ιδρύματα της Σκωτίας. Νέα μέτρα υιοθετήθηκαν τα οποία συμπεριλάμβαναν ένα κατάλογο με τα αναγνωρισμένα ιδρύματα που κατατέθηκε στην εφορία της Σκωτίας και ήταν ανοιχτός σε οποιονδήποτε έλεγχο από το κοινό και την ανάθεση εποπτικών και ανακριτικών δυνάμεων στον Κύριο Συνήγορο.

Στην νότια Ιρλανδία , το τμήμα χρηματοοικονομικών και προσωπικού έχει κάποιες εποπτικές δυνάμεις, οι οποίες του αποδόθηκαν με την δράση των φιλανθρωπιών της νότιας Ιρλανδίας το 1964. Οι αρμοδιότητες αυτές είναι λιγότερο εκτεταμένες σε σχέση με την επιτροπή φιλανθρωπιών της Αγγλίας και δεν υπάρχουν σχέδια για την περαιτέρω βελτίωση ή αλλαγή τους.

Σε αντιδιαστολή με την νομική αναγνώριση και τις ρυθμίσεις των φιλανθρωπιών, τα φορολογικά προνόμια που προκύπτουν από τις φιλανθρωπικές δράσεις είναι όμοια σε όλο το Ηνωμένο Βασίλειο. Ο αγγλικός ορισμός εφαρμόζεται παντού και η εφορία δίνει απαλλαγή από το φόρο για διάφορες δαπάνες, με την προϋπόθεση ότι το κεφάλαιο χρησιμοποιήθηκε αποκλειστικά και μόνο για φιλανθρωπικούς σκοπούς. Αυτά τα φορολογικά προνόμια κυρίως σχετίζονται με την άμεση φορολογία και περιλαμβάνουν απαλλαγές από το εισόδημα, από τους φόρους εταιρικών και κεφαλαιουχικών κερδών, απαλλαγή εισπράξεων που πραγματοποιεί η τοπική εξουσία καθώς επίσης και μειώσεις από το φόρο στις περιπτώσεις προγραμματισμένων και μη προγραμματισμένων παροχών(Barker, Belcher, Best, Dawson, Deakin & Dunn, 2000), (Roberts, 2004).

Οι μη φιλανθρωπικοί εθελοντικοί οργανισμοί σε όλο το Ηνωμένο Βασίλειο δεν απολαμβάνουν την ίδια συνταγματική προστασία, όπως οι φιλανθρωπικοί οργανισμοί.

Όσον αφορά την φορολογία, οι μη φιланθρωπικοί εθελοντικοί πράκτορες μπορούν να πιστοποιήσουν κάποια οικονομικά προνόμια, αλλά παρόλα αυτά όχι τόσο άμεσα και περιεκτικά σε σύγκριση με τους φιλανθρωπικούς οργανισμούς.

Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει μια αυστηρή στάση όσον αφορά τις εμπορικές συναλλαγές και τις διαχωρίζει ανάμεσα στις φιλανθρωπικές δραστηριότητες και στις δραστηριότητες που μπορεί να παρέχουν χρηματοδότηση για φιλανθρωπικές δραστηριότητες. Ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός δεν πρέπει να εμπλέκεται σε δραστηριότητες της δεύτερης κατηγορίας που προαναφέρθηκε εκτός από δύο περιπτώσεις. Η πρώτη περίπτωση αφορά το ενδεχόμενο το εμπόριο που πραγματοποιείται να συμβάλει στην διεκπεραίωση του φιλανθρωπικού σκοπού του ιδρύματος και η δεύτερη περίπτωση αφορά το να εμπλέκονται στην συναλλαγή άτομα τα οποία είναι αυτά που θα λάβουν την δωρεά. Παρόλα αυτά, ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός μπορεί νόμιμα να ιδρύσει έναν άλλο οργανισμό, ο οποίος να μην είναι μη κερδοσκοπικός και αυτός ο νέος οργανισμός να συμβάλλει με τα κέρδη του στο φιλανθρωπικό ίδρυμα(Kendall & Knapp, 1993).

Τα φιλανθρωπικά ιδρύματα, όπως αυτά προσδιορίζονται από το νόμο, αποτελούν μόνο έναν τύπο μη κερδοσκοπικού οργανισμού στην Αγγλία και η νομική υπόσταση των υπόλοιπων παραμένει ακόμη κάτι σκοτεινό.(Lester & Helmut, 1992)

Η νομική μορφή που μπορούν να πάρουν οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί είναι οι παρακάτω:

- Μετοχικός Σύνδεσμος
- Φιλανθρωπική εμπορική ένωση
- Φιλανθρωπική εταιρική οργάνωση

- Φιλανθρωπική Εταιρία

Οι δύο πρώτες νομικές μορφές αποτελούν γρήγορα και φθηνό τρόπο ίδρυσης μιας μη κερδοσκοπικής εταιρίας, ενώ απλή είναι σχετικά και η ίδρυση μιας φιλανθρωπικής εταιρικής οργάνωσης. Ακριβότερη και περισσότερο χρονοβόρα διαδικασία είναι η ίδρυση μιας φιλανθρωπικής εταιρίας. (Resource Center, 2008)

1.7. Τύποι Ιδρυμάτων που δεν απαιτείται να εγγραφούν στην Επιτροπή Φιλανθρωπικών Ιδρυμάτων Αγγλίας και Ουαλίας

Στο Ηνωμένο Βασίλειο σήμερα υπάρχουν περίπου 500.000 φιλανθρωπικά ιδρύματα, εκ των οποίων λιγότερα από 180.000 είναι εγγεγραμμένα. Δεν απαιτείται η εγγραφή των παρακάτω κατηγοριών:

- Το ετήσιο εισόδημα δεν υπερβαίνει τις £5.000. Ένας μικρός φιλανθρωπικός οργανισμός μπορεί να απολαμβάνει τα προνόμια που απολαμβάνουν και οι υπόλοιποι χωρίς να έχει εγγραφεί στους καταλόγους της Επιτροπής. Αυτό που πρέπει να κάνει είναι η άμεση εγγραφή του στο Her Majesty's Revenue and Customs (HMRC), προκειμένου να απολαμβάνει φορολογικές απαλλαγές.
- Το κεντρικό γραφείο του φιλανθρωπικού οργανισμού δεν βρίσκεται στην Αγγλία ή στην Ουαλία.
- Το φιλανθρωπικό ίδρυμα είναι μέρος ενός μεγαλύτερου οργανισμού και έχει προκαθοριστεί ότι δεν απαιτείται η εγγραφή τους.

Οι εξαιρούμενοι αυτοί οργανισμοί, παρά το γεγονός ότι δεν χρειάζεται να εγγραφούν, έχουν την υποχρέωση να παρέχουν πληροφορίες για τις δραστηριότητές τους και το

εισόδημά τους να μην ξεπερνά τις £100.000. Τα περισσότερα ιδρύματα που ανήκουν σε αυτήν την κατηγορία, είναι συνδεδεμένα με εκκλησίες και τόπους λατρείας, με τις ένοπλες δυνάμεις ή με προσκόπους και ξεναγούς. Η επιτροπή μπορεί να μετακινεί ιδρύματα από τους καταλόγους της, στις περιπτώσεις όπου ένας οργανισμός δεν θεωρείται πλέον φιλανθρωπικό ίδρυμα ή παύσει να λειτουργεί και να υπάρχει (Meakin Robert, 2008).

1.8. Οδηγός για ελεγκτές και για ανεξάρτητους Εξεταστές

Η επιτυχημένη διοίκηση ενός μη κερδοσκοπικού οργανισμού, προέρχεται από την ικανότητα αντιμετώπισης και συνδυασμού μιας σειράς περιορισμών νομικής, περιβαλλοντικής και χρηματοοικονομικής φύσης. Η επιτυχημένη εξέλιξη ενός μη κερδοσκοπικού οργανισμού βασίζεται στην ικανότητα να αντιμετωπίσει των παραπάνω περιορισμών, όποτε ο οργανισμός έρθει αντιμέτωπος με μια τέτοια πρόκληση (Herrington, 2000), (Helmut & Anheier, 2000).

Οι λογιστικές υποχρεώσεις των φιλανθρωπικών ιδρυμάτων περιλαμβάνουν πως όλοι οι οργανισμοί με εισόδημα πάνω από £10,000, πρέπει να έχουν τουλάχιστον έναν εργαζόμενο, έστω και για μερική απασχόληση, και οι ετήσιοι λογαριασμοί να εξετάζονται, να ελέγχονται και να στέλνονται στην Επιτροπή φιλανθρωπικών ιδρυμάτων. Στην περίπτωση που το εισόδημα δεν ξεπερνά £100,000, οι λογαριασμοί μπορούν να προετοιμάζονται σε μία βάση εισπράξεων και πληρωμών, από ένα άτομο με καλή επαγγελματική εμπειρία. Αν το εισόδημα ενός ιδρύματος κυμαίνεται από £100,000 έως £250,000 οι λογαριασμοί τηρούνται σε μια αυξητική βάση και πρέπει να είναι σύμφωνοι πάντα με τις λογιστικές πρακτικές που έχουν οριστεί από την δράση της

συνιστώμενης πρακτικής στη λογιστική και στις αναφορές των ιδρυμάτων.(SORP- Statement of Recommended Practice on Accounting and Reporting by Charities). (Morgan, 2006).

Τόσο η Επιτροπή Φιλανθρωπικών Ιδρυμάτων στην Αγγλία και στην Ουαλία, όσο και η Υπηρεσία Σκωτσέζικων Φιλανθρωπικών Ιδρυμάτων αξιολογούν την αντικειμενικότητα και την ανεξαρτησία που οι ελεγκτές προσφέρουν με το έργο τους και συνεισφέρουν στην διατήρηση της δημόσιας εμπιστοσύνης στους φιλανθρωπικούς οργανισμούς. Οι ελεγκτές έχουν ένα κοινό καθήκον, να καταγράφουν τα προβλήματα ιδιαίτερης σημασίας που σχετίζονται με την εύρυθμη λειτουργία των ιδρυμάτων. Για την διευκόλυνση του καθήκοντός τους υπάρχει μία κοινή λίστα με θέματα και υλικό που πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους οι ελεγκτές προκειμένου να εντοπίζουν με μεγαλύτερη ευκολία ζητήματα έγκαιρα.

Με σκοπό να αναγνωριστεί αν μία κατάσταση είναι πιθανό να είναι μεγάλης σημασίας, απαιτείται κατανόηση αυτών των θεμάτων, τα οποία ανάλογα την φυσική ή πιθανή χρηματοοικονομική τους επίπτωση, απαιτούν αποτίμηση και όπου είναι εφικτό έρευνα από τον ρυθμιστή. Οι παρακάτω καταστάσεις θεωρούνται σπουδαίας σημασίας και κατά επέκταση, θέματα των οποίων η καταγραφή απαιτείται(The Charity Commission):

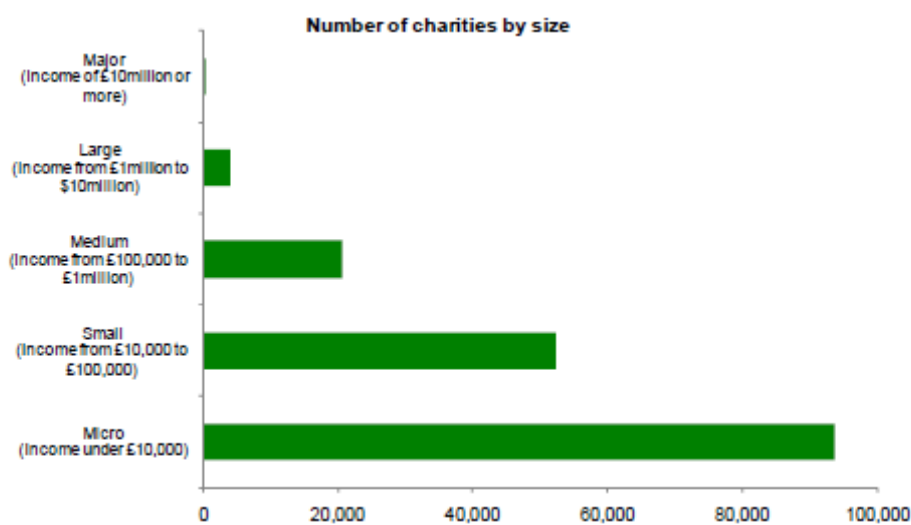
- Ζητήματα που υποδηλώνουν ατιμία ή απάτη και συμπεριλαμβάνουν μία μεγάλη ζημία, ένα μεγάλο ρίσκο του κεφαλαίου και των περιουσιακών στοιχείων των ιδρυμάτων.
- Αποτυχία εσωτερικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένου αποτυχία στην διοίκηση του ιδρύματος, η οποία είχε σαν αποτέλεσμα σημαντική ζημία ή κατάχρηση κεφαλαίων ή που οδήγησε στο να τεθεί σε μεγάλο ρίσκο μέρος του κεφαλαίου του ιδρύματος.

- Ζητήματα που οδηγούν στην πίστη ή στην υποψία ότι κεφάλαια φιλανθρωπικού ιδρύματος έχουν χρησιμοποιηθεί για ξέπλυμα χρήματος ότι τα κεφάλαιά του αποτελούν ποσά από οργανωμένα εγκλήματα, ή ακόμη ότι και το ίδιο το ίδρυμα είναι μπλεγμένο σε εγκληματική δραστηριότητα.
- Ζητήματα τα οποία οδηγούν στην υποψία ότι το ίδρυμα, οι διευθυντές του, οι εργαζόμενοι ή τα περιουσιακά του στοιχεία έχουν εμπλακεί ή έχουν χρησιμοποιηθεί σε τρομοκρατικές ενέργειες εντός ή εκτός Ηνωμένου Βασιλείου.
- Στοιχεία που αποδεικνύουν με κάποιον τρόπο ότι με τον τρόπο με τον οποίο ένα ίδρυμα εκπληρώνει τους φιλανθρωπικούς τους σκοπούς, οι ευεργετούμενοί του θέτονται σε κίνδυνο ή σε κακομεταχείριση.
- Σημαντικές ή επαναλαμβανόμενες παραβάσεις είτε νομικής φύσης είτε ευθυνών του ιδρύματος.
- Η προμελετημένη παράβαση μιας διαταγής ή μιας οδηγίας που πραγματοποιήθηκε από έναν ρυθμιστή σε ένα ίδρυμα, που να περιλαμβάνει την αποβολή κάποιου διευθυντή, την απαγόρευση μιας συγκεκριμένης συναλλαγής ή δραστηριότητας ή η παραχώρηση συναίνεσης σε συγκεκριμένους όρους που εμπλέκουν στοιχεία ενεργητικού ή παθητικού.
- Η κοινοποίηση παραίτησης της διατήρησης της έδρας ενός ιδρύματος, λόγω στοιχείων που αναφέρθηκαν στον διευθυντή του ιδρύματος.

Τα παραπάνω στοιχεία θεωρούνται καθοριστικά για την ακεραιότητα ενός ιδρύματος και οι οδηγίες αυτές μπορεί να μεταβάλλονται χρόνο με το χρόνο

1.9. Ηνωμένο Βασίλειο

Το 2007 υπήρχαν 171000 εγγεγραμμένα φιλανθρωπικά ιδρύματα στο Ηνωμένο Βασίλειο. Διαφέρουν αισθητά μεταξύ τους όσον αφορά το μέγεθος και το εισόδημά τους. Όπως φαίνεται και στο παρακάτω διάγραμμα, περισσότερα από τα μισά έχουν εισόδημα κάτω των £10.000 ετησίως και μόνο το 2,5% έχει εισόδημα μεγαλύτερο από £1 εκατομμύριο (Lorna Booth, 2010).

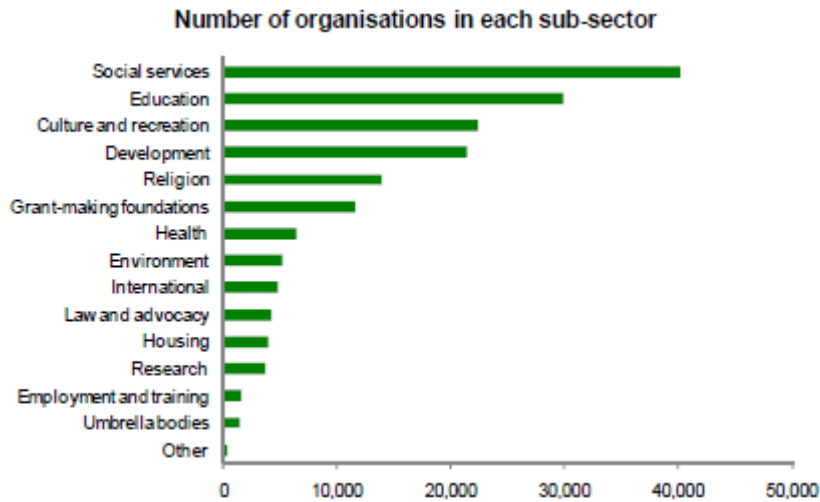

Ο κρατικός προϋπολογισμός του Ηνωμένου Βασιλείου για έξοδα που αφορούν την κοινωνική ευημερία, είναι μέτριος συγκριτικά και με δεδομένα άλλων χωρών και αγγίζει το 20% των εξόδων, ενώ το 4% των εργαζομένων της χώρας αποτελούν εργαζόμενους σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς. (Lester & Helmut, 1996).

Το συνολικό εισόδημα όλων των φιλανθρωπικών οργανισμών εκτιμάται πως είναι £33 εκατομμύρια το 2006-2007, παρουσιάζοντας μια αύξηση 40% σε σχέση με την περίοδο 2001-2002.

Την περίοδο 2006-2007, το 23% των φιλανθρωπικών ιδρυμάτων κατηγοριοποιήθηκαν στον τομέα των κοινωνικών υπηρεσιών με συνολικό εισόδημα της τάξης των £8,3

δισεκατομμυρίων. Επομένως τομέας με αρκετά μεγάλο ποσοστό ήταν ο τομέας της εκπαίδευσης που αποτελούσε το 18% του συνόλου των ιδρυμάτων. Όπως φαίνεται και στο παρακάτω διάγραμμα (Booth, 2010).

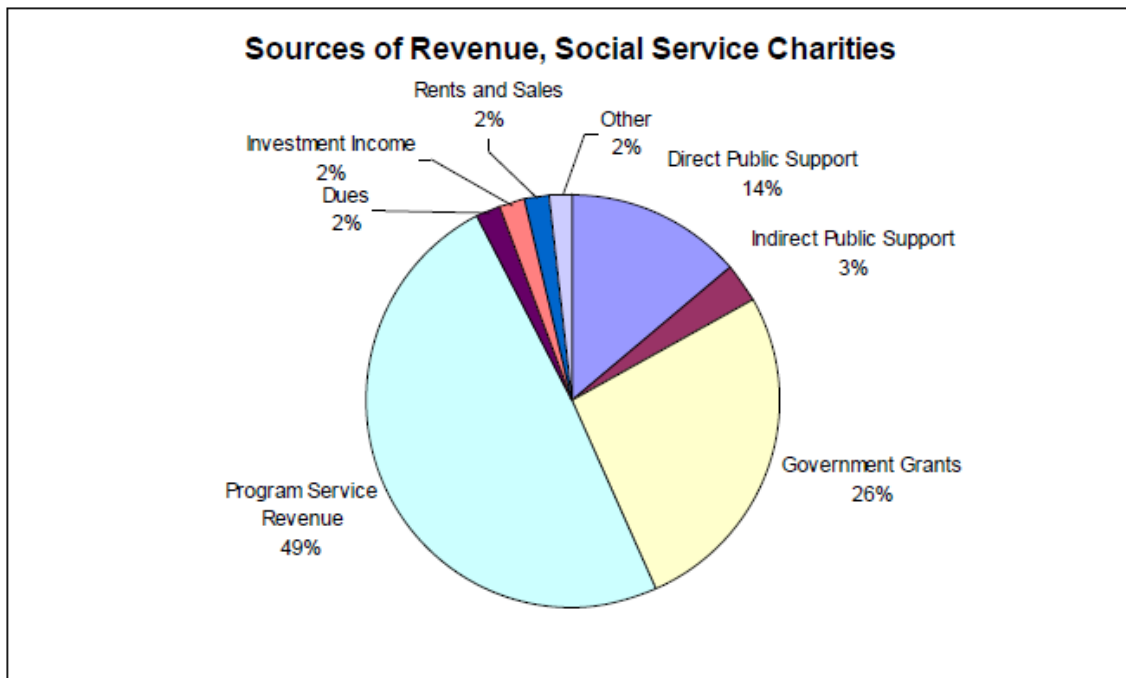

2. Άμεση Φορολογία

2.1. Φόρος εισοδήματος και Φόρος εταιριών εξαιρέσεις και ενισχύσεις

Αν ένας οργανισμός αναγνωριστεί σαν φιλανθρωπικό ίδρυμα για φορολογικούς σκοπούς στο Ηνωμένο Βασίλειο, μπορεί να ευνοηθεί από μια σειρά φορολογικών εξαιρέσεων στο εισόδημα και στα κέρδη του καθώς επίσης και στα οφέλη του από κάποιες δραστηριότητες. Για να μπορεί να αποκτήσει την δυνατότητα χρήσης αυτών των διευκολύνσεων πρέπει να έχει κάνει αίτηση στο Her Majesty's Revenue & Customs για να αναγνωριστεί και επίσημα σαν φιλανθρωπικό ίδρυμα που μπορεί να κάνει χρήση όλων των φορολογικών ρυθμίσεων (Bank & Cheffin, 2008).

Αυτό δεν σημαίνει ότι τα φιλανθρωπικά ιδρύματα δεν πληρώνουν ποτέ φόρο. Αν ένα φιλανθρωπικό ίδρυμα λαμβάνει φορολογητέο εισόδημα ή ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες υπόκειται κανονικά στις ρυθμίσεις του φόρου προστιθέμενης αξίας, όπως και οι άλλες επιχειρήσεις (Burton, 1998). Το μεγαλύτερο μέρος του εισοδήματος και των κερδών ενός φιλανθρωπικού ιδρύματος εξαιρείται από την φορολογία εισοδήματος και τον εταιρικό φόρο, επειδή αυτά τα χρηματικά ποσά χρησιμοποιούνται για φιλανθρωπικούς σκοπούς (Her Majesty's Revenue & Customs) (Steinberg, 1990). Το παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζει τις κύριες πηγές εισοδήματος των φιλανθρωπικών οργανισμών. Παρατηρούμε πως το 17% του εισοδήματος προέρχεται από το δημόσιο, το 26% από δωρεές της κυβέρνησης, ενώ το 49% από προγράμματα παροχής (Heutel, 2009).

2.2. Τρόποι παροχής δωρεάς

2.2.1. Φορολογική ενίσχυση στις δωρεές που λαμβάνονται μέσω του σχεδίου της δωρεάν βοήθειας (Gift Aid).

Η δωρεάν βοήθεια καθιερώθηκε το 1990. Αποτελεί έναν εύκολο τρόπο για τα φιλανθρωπικά ιδρύματα να αυξήσουν την αξία των χρηματικών δωρεών που γίνονται από φορολογούμενους στο Ηνωμένο Βασίλειο ζητώντας επιστροφή του ποσού που ο φορολογούμενος έχει ήδη πληρώσει για το ποσό που δωρίζει, δηλαδή του 20% της μεικτής αξίας του ποσού (Banks & Tanner, 1998), (Kessler, 2009), (Simpson, 2009).

Για τους φιλανθρωπικούς οργανισμούς είναι ένας εύκολος τρόπος για να μεγιστοποιήσουν την αξία της δωρεάς που λαμβάνουν. Επιπρόσθετα, το Her Majesty's Revenue & Customs πληρώνει επιπλέον 3 πένες για κάθε λίρα που δωρίζεται.

Για τον ίδιο τον δωρητή υπάρχει και πάλι όφελος, διότι μπορεί να ζητήσει να γίνει επιστροφή της διαφοράς μεταξύ του υψηλότερου(40%) και του χαμηλότερου φορολογικού συντελεστή(20%) που υπάρχει και με βάση αυτόν γίνονται οι επιστροφές στους φιλανθρωπικούς οργανισμούς. Ο δωρητής δηλαδή πρέπει να έχει πληρώσει το ελάχιστο ποσό του φόρου που το ίδρυμα απαιτεί να λάβει πίσω.

Για παράδειγμα αναφέρουμε την περίπτωση που ένας δωρητής που φορολογείται με υψηλό συντελεστή, για παράδειγμα 23% και δωρίζει £100 σε έναν οργανισμό. Το κανονικό ποσό φόρου που αναλογεί στην δωρεά που πραγματοποιεί έχει ήδη καταβληθεί από τον ίδιο και επομένως ο οργανισμός απαιτεί την επιστροφή του. Τελικά το ποσό που θα λάβει ο οργανισμός εξαρτάται από το ποσό της δωρεάς, το συντελεστή φορολογίας και δίνεται από τον τύπο:

$$\text{Μικτό ποσό} = \text{Καθαρό ποσό Δωρεάς} / (1 - \text{συντελεστή φορολογίας})$$

Στο συγκεκριμένο παράδειγμα, το ποσό θα είναι ίσο με £129,87(Morgan, 2000).

Η δωρεάν αυτή ενίσχυση μπορεί να γίνει στις παρακάτω μορφές: μετρητά, επιταγή, άμεση χρέωση, χρεωστικό λογαριασμό, ταχυδρομική επιταγή, μόνιμη εγκύκλιος ή τηλεγραφική μεταφορά.

Πληρωμές οι οποίες δεν ανήκουν στην κατηγορία της δωρεάν βοήθειας:

- Δωρεές χρημάτων από μια εταιρία.
- Δωρεές με τη μορφή δανείου παραίτησης ή μετατροπής χρέους.
- Δώρα που γίνονται εκ μέρους άλλων ανθρώπων.
- Δώρα τα οποία δίνονται σαν επακόλουθο μιας άλλης πληρωμής.

- Δώρα που συνοδεύονται από κανόνες για τον τρόπο που θα χρησιμοποιηθούν
- Πληρωμές που γίνονται σαν αντάλλαγμα για αγαθά ή υπηρεσίες.
- Η ελάχιστη δωρεά, όπου δεν υπάρχει επιλογή για την πληρωμή, αποτελεί ουσιαστικά αμοιβή για αγαθά ή υπηρεσίες.
- Δώρα που γίνονται με αποδείξεις πληρωμής ή με επιταγές από έναν φιλανθρωπικό οργανισμό στον άλλο.

Παροχή προνομίων σαν αντάλλαγμα για τις δωρεές

Ο φιλανθρωπικός οργανισμός μπορεί να παρέχει στους δωρητές του ενδεικτικά και χαμηλής αξίας προνόμια ως μια κίνηση αναγνώρισης για τις δωρεές που πραγματοποιούν. Στα οφέλη αυτά που λαμβάνουν οι δωρητές υπάρχουν όρια για την αξία τους. Στον παρακάτω πίνακα αναγράφονται τα όρια των ποσών που μπορούν να δοθούν στους δωρητές από τους οργανισμούς. Σημειώνεται επίσης ότι τα ποσά αυτά δεν μπορεί να είναι μεγάλης αξίας γιατί τότε δεν θα ικανοποιούνταν οι όροι της δωρεάς βοήθειας και θα θεωρούταν η κίνηση αυτή σαν επιχειρηματική προμήθεια για λόγους απαλλαγής φόρου προστιθέμενης αξίας.

<i>Ποσό δωρεάς</i>	<i>Ελάχιστο ποσό οφέλους σε δωρητή</i>
<i>£0-£100</i>	<i>25% της δωρεάς</i>
<i>£101-£1000</i>	<i>£25</i>
<i>Πάνω από £1000 που δωρίστηκαν μέχρι και 5 Απριλίου 2007</i>	<i>2,5% της δωρεάς</i>
<i>Πάνω από £10000 που δωρίστηκαν μέχρι και 5 Απριλίου 2007</i>	<i>£250</i>

Πάνω από £1000 που δωρίστηκαν από 6 5% της δωρεάς

Απριλίου 2007 και έπειτα

Πάνω από £10000 που δωρίστηκαν από £500

6 Απριλίου 2007 και έπειτα

Σε ιδιαίτερες περιπτώσεις, κάποιες πληρωμές μπορούν να έχουν την ίδια μεταχείριση με τη δωρεάν βοήθεια, παρά το γεγονός ότι δεν είναι ακριβώς δώρα για τον οργανισμό. Ο νόμος αναφέρεται σε περιπτώσεις όπως επιτυχημένες προσφορές ποσών σε φιλανθρωπικές δημοπρασίες, εφόσον βέβαια τηρούνται όλοι οι κανόνες που αφορούν την διαδικασία της δωρεάν βοήθειας (Her Majesty's Revenue & Customs).

- Ο οργανισμός θα πρέπει να τηρεί ένα μεθοδικό και λεπτομερές αρχείο το οποίο να περιλαμβάνει όλα τα παρακάτω: Όλες τις διακηρύξεις και τις επιβεβαιώσεις που αποδεικνύουν ότι ο δωρητής έχει πληρώσει το ελάχιστο ποσό του φόρου που θα ζητήσει ο φιλανθρωπικός οργανισμός έπειτα να του επιστραφεί.
- Οποιοσδήποτε ακυρώσεις ή διαγραφές πραγματοποιήθηκαν
- Όλα τα οφέλη που παρέχει ο οργανισμός στον δωρητή.

2.2.2. Παροχή μέσω μισθοδοσίας (Payroll Giving)

Η παροχή δωρεάς σε φιλανθρωπικούς οργανισμούς μέσω μισθοδοσιών αναφέρεται σε μεθοδικές ή σε μεμονωμένες δωρεές σε οργανισμούς της επιλογής τους άμεσα από τα κέρδη της επιχείρησης ή από προσωπικές τακτικές αμοιβές. Οι δωρεές πραγματοποιούνται από το εισόδημα πριν αφαιρεθεί ο φόρος. Αυτό σημαίνει ότι οι δωρητές λαμβάνουν επιστροφή φόρου άμεσα και με τον υψηλότερο συντελεστή φορολογίας εισοδήματος (Her Majesty's Revenue & Customs).

Η διαδικασία ξεκινά όταν ο εργοδότης μιας επιχείρησης ζητά από το αρμόδιο τμήμα μισθοδοσίας να αφαιρέσει από τις μεικτές αποδοχές των υπαλλήλων του τα ποσά που θα διατεθούν για δωρεές. Τα χρήματα αυτά έπειτα μεταφέρονται σε έναν πράκτορα, ο οποίος με τη σειρά του στέλνει τα ποσά των δωρεών στους κατάλληλους οργανισμούς.

Τα πλεονεκτήματα από αυτόν τον τρόπο παροχής δωρεάς για τους οργανισμούς είναι τα παρακάτω:

- Οι δωρεές προέρχονται από συντάξεις και μισθούς πριν αφαιρεθεί ο φόρος και το γεγονός αυτό εξοικονομεί χρόνο και γραφειοκρατία για τους οργανισμούς αφού οι ίδιοι δεν χρειάζεται να απαιτήσουν επιστροφή φόρου.
- Η δωρεά μεταφέρεται απευθείας από το μισθό ή την σύνταξη του δωρητή, στον πράκτορα και από τον πράκτορα στον τραπεζικό λογαριασμό του οργανισμού.
- Είναι συνηθισμένη και μεθοδική πηγή εισοδήματος και έτσι οι φιλανθρωπικοί οργανισμοί μπορούν ευκολότερα να προϋπολογίζουν και να σχεδιάζουν.
- Είναι ένας τρόπος επικοινωνίας με τους δωρητές και έτσι μπορεί να χτιστεί μία σχέση με τους εργοδότες των εταιριών.

Τα πλεονεκτήματα από αυτόν τον τρόπο παροχής δωρεάς για τους δωρητές είναι τα παρακάτω:

- Το φορολογητέο τους εισόδημα μειώνεται και λαμβάνουν όλη την επιστροφή φόρου που τους αναλογεί.
- Μπορεί να είναι ανώνυμη, ο εργοδότης δεν γνωρίζει σε ποιον φιλανθρωπικό οργανισμό δίνεται η παροχή και οι εργαζόμενοι μπορούν να μην γνωστοποιήσουν τα ονόματά τους στους οργανισμούς.

- Οι δωρητές δεν χρειάζεται να θυμούνται να πραγματοποιούν την δωρεά, αφού η διαδικασία επαναλαμβάνεται για όσο χρονικό διάστημα οι ίδιοι επιλέξουν.
- Οι δωρητές μπορούν έτσι να συμβάλουν σε πολλούς διαφορετικούς οργανισμούς.

2.2.3. Ατομική Επιβολή Δωρεάς

Αν ένας δωρητής πρόκειται να λάβει κάποια επιστροφή φόρου μπορεί να επιλέξει να δώσει το σύνολο ή μέρος της επιστροφής του άμεσα σε έναν φιλανθρωπικό οργανισμό. Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί με την συμπλήρωση μιας ειδικής φόρμας και σε αυτήν τον κωδικό του ιδρύματος στο οποίο πρόκειται να γίνει η δωρεά (Her Majesty's Revenue & Customs).

Τα πλεονεκτήματα αυτής της διαδικασίας για τον φιλανθρωπικό οργανισμό εστιάζονται στο ότι λαμβάνει άμεσα στον τραπεζικό του λογαριασμό το ποσό και στο ότι αποφεύγει ο ίδιος ο οργανισμός γραφειοκρατικές διαδικασίες. Από την άλλη, ο δωρητής πολύ απλά μπορεί να συμπληρώσει την επιθυμία του για δωρεά και για να την πραγματοποιήσει, δεν χρειάζεται να περιμένει να γίνει πρώτα η επιστροφή στον ίδιο, αφού η μεταφορά των χρημάτων γίνεται απευθείας στο ίδρυμα από το Her Majesty's Revenue & Customs. Επιπλέον, μπορούν και σε αυτήν την περίπτωση να διατηρούν την ανωνυμία τους.

2.2.4. Δωρεά Ακίνητης Περιουσίας

Ένας φιλανθρωπικός οργανισμός μπορεί να λαμβάνει δωρεές που να σχετίζονται με γη, κτίρια ή μετοχές. Κάθε εταιρία ή άτομο μπορεί να απαιτήσει φοροαπαλλαγή στην περίπτωση που δωρίζει γη ή κτίρια σε φιλανθρωπικό οργανισμό, με την προϋπόθεση ότι εγκαταλείπουν κάθε τους δικαίωμα από την στιγμή που πραγματοποιείται αυτή η δωρεά.

Τα πλεονεκτήματα για τον φιλανθρωπικό οργανισμό περιλαμβάνουν το γεγονός ότι λαμβάνει ο οργανισμός το ακίνητο στην αξία που έχει την ημέρα της μεταφοράς καθώς επίσης και το γεγονός ότι δεν υποχρεώνεται να πληρώσει χαρτόσημο φόρου μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας.

Ο δωρητής από την πλευρά του, επωφελείται αφού δεν πληρώνει φόρο κεφαλαιακών κερδών ενώ όταν πωλείται περιουσιακό στοιχείο σε αξία μικρότερη από την αντικειμενική, υπάρχει μείωση στον φόρο κεφαλαιακών κερδών. Ακόμη, οι δωρεές ακίνητης περιουσίας απαλλάσσονται από φόρο κληρονομιάς. Οι δωρητές επιπλέον μπορούν να έχουν απαλλαγή στον φόρο εισοδήματος που καταβάλλουν αν πρόκειται για μεμονωμένα άτομα, ή στον εταιρικό φόρο αν πρόκειται για επιχειρήσεις.

2.2.5. Δωρεά μετοχών

Καλό είναι ένας φιλανθρωπικός οργανισμός πριν αποδεχθεί την δωρεά μετοχών να έχει πρώτα ενημερωθεί για το ποιες μετοχές μπορεί να έχει φοροαπαλλαγή. Ο φιλανθρωπικός οργανισμός ευνοείται αφού μελλοντικά θα λαμβάνει μερίσματα και δεν έχει υποχρέωση πληρωμής φόρου. Ο δωρητής, δεν θα πληρώνει πλέον φόρο κεφαλαιακών κερδών και φόρο κληρονομιάς, ενώ όπως και στην περίπτωση της ακίνητης περιουσίας, οι δωρητές μπορούν να έχουν απαλλαγή στον φόρο εισοδήματος

που καταβάλλουν αν πρόκειται για μεμονωμένα άτομα, ή στον εταιρικό φόρο αν πρόκειται για επιχειρήσεις.

2.3. Φορολογική ενίσχυση στο εισόδημα επενδύσεων

Οι φιλανθρωπικοί οργανισμοί εξαιρούνται από τον φόρο στις περισσότερες περιπτώσεις που αφορούν εισόδημα που προέρχεται από επενδύσεις, συμπεριλαμβανομένων και των επενδύσεων εκτός Ηνωμένου Βασιλείου, με την προϋπόθεση ότι το εισόδημα αυτό χρησιμοποιείται για φιλανθρωπικούς σκοπούς και μόνο (Bauter, Hondius & Lieber 2004), (Her Majesty's Revenue & Customs).

2.3.1. Απαλλαγές φόρου από εμπορικά κέρδη

Εισοδήματα τα οποία ένα φιλανθρωπικό ίδρυμα αποκτά από εμπορικές συναλλαγές, πώληση αγαθών και υπηρεσιών, μπορεί να είναι φορολογήσιμα. Αν όμως τα εισοδήματα αυτά δεν εκπίπτουν από το φόρο, διότι δεν ικανοποιούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις, τότε πρέπει να πληρωθεί φόρος. Ένας ακόμη τρόπος, στην περίπτωση που οι εμπορικές δραστηριότητες δεν απαλλάσσονται φορολογικά, μπορεί το σύνολο ή μέρος των δραστηριοτήτων αυτών να μεταφερθούν σε μια θυγατρική εταιρία του ιδρύματος, η οποία έπειτα με τη σειρά θα τα επιστρέφει στο ίδρυμα μέσω δωρεάς (Burton & Mauser, 1991).

2.3.2. Απαλλαγές φόρου για εισόδημα από γη και ιδιοκτησίες

Ένα φιλανθρωπικό ίδρυμα απαλλάσσεται από φόρο όταν το εισόδημα που λαμβάνει από ενοικίαση γης ή ιδιοκτησιών, εντός και εκτός ηνωμένου Βασιλείου, χρησιμοποιείται αποκλειστικά και μόνο για φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Αντίθετα, δεν υπάρχει καμία απαλλαγή από φόρο, όταν τα κέρδη προέρχονται από εξέλιξη ή μεταβολή ιδιοκτησίας που ήδη κατέχει. Δηλαδή, δεν απαλλάσσεται φόρου όταν ένα φιλανθρωπικό ίδρυμα μετατρέπει ένα κτίριο που αποτελείται από γραφεία σε ένα κτίριο με διαμερίσματα, ή όταν συνάπτει σύμβαση με κάποιον εργολάβο για την αξιοποίηση και πώληση της ακίνητης περιουσίας του ιδρύματος.

2.3.3. Απαλλαγές φόρου σε Κεφαλαιακά κέρδη

Ο φιλανθρωπικός οργανισμός απαλλάσσεται από φόρο στα κεφαλαιακά κέρδη με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό που λαμβάνει από την διάθεση χρησιμοποιείται αποκλειστικά και μόνο για φιλανθρωπικούς σκοπούς. Επίσης οι φιλανθρωπικοί οργανισμοί απαλλάσσονται από την πληρωμή χαρτόσημων και δασμών για αγορά γης.

2.4. Περιορισμοί στις φοροαπαλλαγές

Στην περίπτωση που ένας οργανισμός λαμβάνει εισόδημα το οποίο δεν απαλλάσσεται με βάση τις παραπάνω ρυθμίσεις πρέπει να το δηλώσει στο Her Majesty's Revenue & Customs. Επιπλέον, πρέπει να δηλωθεί και η περίπτωση χρήσης εισοδήματος για μη φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσει ένας οργανισμός προκειμένου να ανακαλέσει το φόρο στις παραπάνω περιπτώσεις, παρουσιάζονται παρακάτω συνοπτικά:

- Αίτηση στο Her Majesty's Revenue & Customs για αναγνώριση σαν φιλανθρωπικό ίδρυμα για φορολογικούς σκοπούς.
- Ανακήρυξη ενός εξουσιοδοτημένου επίσημου διεκδικητή. Μπορεί να οριστεί ο καθένας που θεωρείται ικανός για αυτόν τον ρόλο, ο ταμίας του συλλόγου, ένας υπάλληλος, ο διαχειριστής ή ο λογιστής.
- Συμπλήρωση αίτησης για επιστροφές από το πρόγραμμα δωρεάν βοήθειας και από άλλα προγράμματα εισοδήματος. Σε αυτήν την αίτηση συμπληρώνονται τα ονόματα των δωρητών και τα ποσά που έχουν δωρίσει, λεπτομέρειες για άλλα εισοδήματα τα οποία απέκτησε το ίδρυμα και απαιτείται επιστροφή φόρου, καθώς επίσης και η χρονική περίοδος.
- Συμπλήρωση αίτησης απαίτησης επιστροφής R68

3. Έμμεση Φορολογία

3.1. Πως λειτουργεί ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

Όσον αφορά την έμμεση φορολογία, οι μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιήθηκαν δεν επηρέασαν και δεν μετέβαλλαν αυτά που ίσχυαν σχετικά με τον φόρο προστιθέμενης αξίας (Seely, 2001).

Ο φόρος προστιθέμενης αξίας χρεώνεται στην προμήθεια όλων των αγαθών και υπηρεσιών οι οποίες γίνονται για την πορεία μιας επιχείρησης από ένα πρόσωπο που φορολογείται εκτός αν δεν συμπεριλαμβάνονται ρητά. Όλες οι επιχειρήσεις πρέπει να καταγράφονται για τον φόρο προστιθέμενης αξίας αν ο κύκλος εργασιών των φορολογητέων αγαθών ή υπηρεσιών είναι πάνω από ένα συγκεκριμένο όριο, το οποίο επί του παρόντος είναι £54.000. Ο Φόρος προστιθέμενης αξίας χρεώνεται είτε στο σημερινό του επίπεδο 17,5 % είτε σε μηδενικό.

Ο φόρος προστιθέμενης αξίας απαιτείται σε κάθε διαδικασία που προσθέτει αξία στο προϊόν και συλλέγεται σε όλα τα στάδια της παραγωγής και της διανομής. Όταν μια επιχείρηση αγοράζει προϊόντα ή υπηρεσίες χρεώνεται με φόρο προστιθέμενης αξίας για τις συναλλαγές της. Ο φόρος αυτός ονομάζεται χρεωστικός. Όταν μια επιχείρηση πουλάει τα προϊόντα της χρεώνει τους πελάτες της με φόρο προστιθέμενης αξίας, όμοιο με αυτόν που χρεώνεται η ίδια. Ο φόρος αυτός ονομάζεται πιστωτικός. Η διαφορά μεταξύ χρεωστικού και πιστωτικού φόρου καταβάλλεται από την επιχείρηση ή αλλιώς επιστρέφεται σε αυτήν.

Είναι αξιοσημείωτη η διαφορά μεταξύ των προμηθειών που απαλλάσσονται από τον φόρο προστιθέμενης αξίας και αυτών που έχουν μηδενικό ποσοστό φόρου. Οι προμήθειες που η αξία τους δεν περιλαμβάνει φόρο φορολογούνται τεχνικά, αφού κανένας πραγματικός φόρος δεν πληρώνεται για αυτές.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο ο φόρος προστιθέμενης αξίας εφαρμόζεται με τον ίδιο τρόπο στα φιλανθρωπικά ιδρύματα όπως και στους εμπορικούς οργανισμούς όσον αφορά τις προμήθειες και τα εμπορεύματα που εκπίπτουν ανάλογα με το σκοπό μιας επιχείρησης. Οτιδήποτε γίνεται το οποίο σχετίζεται με ανταλλαγή χρημάτων αποτελεί επιχειρηματική δραστηριότητα. Η διάκριση αυτή είναι σημαντική γιατί οι φιλανθρωπικοί οργανισμοί για τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες μπορούν να ανακτήσουν τον φόρο προστιθέμενης αξίας που υφίσταται στις συναλλαγές που αφορούν μόνο προμήθειες που φορολογούνται (Her Majesty's Revenue & Customs).

Στα παραδείγματα αγαθών ή υπηρεσιών που απαλλάσσονται από το φόρο και που συνήθως εκτελούνται από μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς περιλαμβάνονται:

- Η παροχή φροντίδας, θεραπείας ή εκπαίδευσης για την πνευματική και σωματική ευημερία ηλικιωμένων, αρρώστων, καταπονημένων και ατόμων με ιδιαίτερες ανάγκες καθώς επίσης και η παροχή υπηρεσιών άμεσα συνδεδεμένων με την προστασία παιδιών και νέων ανθρώπων.
- Εκπαίδευση που παρέχεται σε σχολεία και πανεπιστήμια καθώς επίσης και δευτερογενή αγαθά και υπηρεσίες.
- Η παροχή αγαθών και υπηρεσιών από ένα ίδρυμα όταν αυτή σχετίζεται με κάποιο γεγονός που στόχο έχει την συγκέντρωση κεφαλαίου και το οποίο οργανώνεται για φιλανθρωπικούς σκοπούς από ένα ίδρυμα ή από κοινού από

πολλά ιδρύματα, με την προϋπόθεση ότι αυτή η εκδήλωση δεν σχετίζεται με κάποια άλλη και δεν αποτελεί μέρος μιας σειράς παρόμοιων εκδηλώσεων που πραγματοποιήθηκαν ή θα πραγματοποιηθούν.

- Επιπλέον δεν μπορούν να ανακτήσουν τον φόρο προστιθέμενης αξίας σε περίπτωση που αυτός αφορά πράγματα που αγοράζονται και δεν σχετίζονται με τον σκοπό που υπηρετούν.

3.2. Μη ανακτήσιμος Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

Τα φιλανθρωπικά ιδρύματα ισχυρίζονται ότι παρά το γεγονός ότι οι εμπορικές τους δραστηριότητες και οι δραστηριότητες χρηματοδότησης τους πρέπει να περιλαμβάνουν φόρο προστιθέμενης αξίας, θα έπρεπε να υπάρχει ένα σχέδιο παραχώρησης από τη δημόσια δαπάνη ώστε να αποζημιώνονται τα ιδρύματα για τον φόρο προστιθέμενης αξίας που υφίστανται στα αγαθά ή στις υπηρεσίες που εξαιρούνται από την επιχειρηματική τους δραστηριότητα. Οι κυβερνήσεις των τελευταίων ετών είναι αντίθετες σε αυτήν πρόταση. Ένας λόγος είναι πως ένα γενικότερο σχέδιο απαλλαγής του φόρου προστιθέμενης αξίας θα είχε ως αποτέλεσμα να μην επωφελούνταν μόνο οι οργανισμοί που προσέφεραν ουσιαστικά στο κοινωνικό σύνολο, αλλά και άλλοι οργανισμοί με περιορισμένους ή ακόμη και αντιφατικούς σκοπούς, οι οποίοι δεν απαιτούν την δημόσια υποστήριξη.

Κάποιοι φιλανθρωπικοί οργανισμοί επίσης έχουν προτείνει μια ουσιαστική επέκταση όσον αφορά την κάλυψη των αγαθών και υπηρεσιών με μηδενικό φόρο προστιθέμενης αξίας, σαν ένα εναλλακτικό σχέδιο επιχορήγησης. Κάτι τέτοιο όμως έρχεται σε αντίθεση με τον Ευρωπαϊκό νόμο για τον φόρο προστιθέμενης αξίας. Με βάση τον Ευρωπαϊκό νόμο δεν μπορεί να γίνει τροποποίηση στην δομή και στα ποσοστά του

φόρου προστιθέμενης αξίας εκτός από τα όρια που έχει ορίσει ο νόμος. Όσον αφορά το μηδενικό επιτόκιο, με βάση τον Ευρωπαϊκό νόμο συνεχίζει να υπάρχει όπου είχε εφαρμοστεί πριν την ρύθμισή του, αλλά απαγορεύεται η εισαγωγή νέων (Seely, 2001).

3.3. Φιλανθρωπικοί οργανισμοί και Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

Οι φιλανθρωπικοί οργανισμοί στο Ηνωμένο Βασίλειο επί του παρόντος επωφελούνται περίπου £200 εκατομμύρια το χρόνο από απαλλαγές του φόρου προστιθέμενης αξίας, μέσα από εξαιρέσεις και μηδενικούς φόρους. Πολλές από αυτές τις απαλλαγές αφορούν μηδενικά ποσά φόρων που έχουν θεσπιστεί από την βουλή σαν αναγνώριση του έργου των φιλανθρωπικών οργανισμών στην κοινωνία.

Οι φιλανθρωπικοί οργανισμοί ξεκαθαρίζουν την αξία των απαλλαγών του φόρου προστιθέμενης αξίας, αλλά ακόμη επισημαίνουν ότι οι απαλλαγές αυτές περιπλέκουν το φορολογικό σύστημα και αυξάνουν τα κόστη συμμόρφωσης.

Η κυβέρνηση έπειτα από την μεταρρύθμιση της φορολογίας των ιδρυμάτων τον Μάρτιο του 1999 αναφέρθηκε και στα παρακάτω θέματα:

Κάποιοι φιλανθρωπικοί οργανισμοί επικαλούνται πως θα έπρεπε να έχουν την ίδια αντιμετώπιση με τις τοπικές αρχές και εννοούν το καθεστώς της πλήρους επιστροφής του μη ανακτήσιμου φόρου προστιθέμενης αξίας, δηλαδή του φόρου που πληρώνουν και που σχετίζεται με μη επιχειρηματικούς σκοπούς. Αρχικά θεσπίστηκε πως ο φόρος προστιθέμενης αξίας δεν θα έπρεπε να αποτελεί εμπόδιο στους φορολογούμενους ενός τόπου. Επιπλέον, συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία αυτή όσοι οργανισμοί έχουν λειτουργίες τοπικής εξουσίας και τη δύναμη με βάση το νόμο να έχουν γενική ισχύ στους τοπικούς φόρους.

Σε σχέση με την αποζημίωση του φόρου που πληρώνουν οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί για αγαθά και υπηρεσίες που δεν απαλλάσσονται του φόρου προστιθέμενης αξίας, θεωρήθηκε τελικά ότι για λόγους κόστους και αρχών δεν μπορεί να υπάρξει τέτοια εφαρμογή.

Μια θεμελιώδης αρχή για τον φόρο προστιθέμενης αξίας είναι ότι τα άτομα και οι οργανισμοί μπορούν να ανακτήσουν μόνο το φόρο προστιθέμενης αξίας μέχρι το βαθμό στον οποίο πραγματοποιούν φορολογητέες πιστώσεις. Αν αυτό δε συμβαίνει, δεν μπορούν να ανακτήσουν τον φόρο για τα αγαθά τα οποία αγοράζουν. Αυτό περιλαμβάνει και τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες χωρίς χρέωση και πραγματοποιούν πιστώσεις οι οποίες εξαιρούνται.

Ακόμη, οποιοδήποτε νέο σχέδιο θα προκαλούσε μεγάλη αύξηση στα έξοδα του δημοσίου για τους φιλανθρωπικούς οργανισμούς. Οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί έχουν εκτιμήσει ότι το σύνολο του φόρου προστιθέμενης αξίας που σχετίζεται με μη επιχειρηματικές δραστηριότητες και δραστηριότητες που εξαιρούνται κυμαίνονται περίπου σε £460 εκατομμύρια το χρόνο. Η εικόνα αυτή θα συνεχίσει να έχει ανοδική πορεία ανάλογη με το μέγεθος του τομέα και με το εύρος των δραστηριοτήτων. Σε περίπτωση λοιπόν που το κράτος εφάρμοζε κάποιο νέο σχέδιο θα αντιμετώπιζε μια συνεχώς αυξανόμενη ανάγκη για κεφάλαιο, το οποίο προκειμένου να βρεθεί θα ανταγωνιζόταν αναπόφευκτα άλλες κρατικές προτεραιότητες. Επιπλέον, ένα νέο σχέδιο εφαρμογής θα αύξανε τα κόστη διοίκησης για την κυβέρνηση και τους οργανισμούς. Θα πρόσθετε πολυπλοκότητα στο σύστημα και θα ερχόταν σε αντίθεση με τον πρωταρχικό στόχο, που ήταν η απλοποίηση του φορολογικού συστήματος (Seely, 2001), (Bauter, Hondius & Lieber, 2004).

3.4. Αλλαγές στον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας

Προκειμένου να απλοποιηθεί και να εκμοντερνιστεί το φορολογικό σύστημα για τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς προτάθηκαν κάποιες αλλαγές σχετικά με τον φόρο προστιθέμενης αξίας, τον Νοέμβριο του 1999 από τους φιλανθρωπικούς οργανισμούς, οι οποίες περιλάμβαναν τα παρακάτω (Seely, 2001):

- Να υπάρχουν περισσότερες εξαιρέσεις από τον φόρο προστιθέμενης αξίας για τις εκδηλώσεις φιλανθρωπικού χαρακτήρα με σκοπό την συγκέντρωση χρημάτων. Στις εξαιρέσεις πλέον να περιλαμβάνονται περισσότερες κατηγορίες εκδηλώσεων και επιπλέον τα ιδρύματα δεν θα έχουν πια την υποχρέωση να συνεργάζονται με δύο τμήματα της κυβέρνησης αλλά με ένα. Πιο συγκεκριμένα:
 - Κάθε είδος εκδήλωσης να απαλλάσσεται από τον φόρο προστιθέμενης αξίας, στις περιπτώσεις που το κοινό είναι ενήμερο πως ο σκοπός της εκδήλωσης είναι η συγκέντρωση χρημάτων.
 - Να περιλαμβάνονται και εικονικά γεγονότα μέσω διαδικτύου.
 - Να επιτρέπεται η προετοιμασία παιχνιδιών συμμετοχής και παιχνιδιών ικανοτήτων.
 - Να επιτρέπεται σε κάθε οργανισμό ή σε κλάδο του να διεξάγει μέχρι και τέσσερις εκδηλώσεις, η κάθε εκδήλωση να διαρκεί μέχρι και τέσσερις ημέρες για κάθε κατηγορία της εκδήλωσης και να λαμβάνει χώρα σε οποιοδήποτε χρονικό διάστημα του έτους.

→ Να δοθούν φοροαπαλλαγές σε εκδηλώσεις μικρότερης κλίμακας, όπως είναι οι εκποιήσεις, με την προϋπόθεση ότι πραγματοποιούνται λιγότερο από μία φορά τη βδομάδα και οι εισπράξεις του δεν ξεπερνούν τις £200.

→ Να αποκλείονται από απαλλαγή οι διακοπές όταν αυτές δεν καλύπτονται, όπου τα μεταφορικά και η διαμονή υπερβαίνουν το 30% του συνολικού κόστους των διακοπών.

- Σημαντική επέκταση των διαφημίσεων με μηδενικό ποσοστό φόρου που αγοράζονται από τα ιδρύματα.

→ Το μέτρο επεκτείνει το μηδενικό φόρο σε όλο το διαφημιστικό χώρο και χρόνο, σε όλα τα μέσα όταν παρέχονται σε φιλανθρωπικά ιδρύματα. Επιπλέον, καλύπτονται από αυτή τη ρύθμιση και τα κόστη σχεδιασμού και παραγωγής μιας διαφήμισης.

- Αύξηση από £250 σε £1000 του ορίου κάτω από το οποίο τα ιδρύματα και οι επιχειρήσεις δεν υπολογίζουν φόρο προστιθέμενης αξίας σε περίπτωση επανεγγραφής.

- Νέες απαλλαγές φόρου προστιθέμενης αξίας για τα μπάνια σε κέντρα εστίασης κατά την διάρκεια της ημέρας.

Η επέκταση που προτείνεται αναφέρεται στο να υπάρχει πλέον μηδενικός φόρος, όχι μόνο σε μπάνια που βρίσκονται σε κτίρια περιθαλψής και σε οικισμούς κατοικιών αλλά και σε διαμερίσματα και σπίτια τα οποία νοικιάζονται από άτομα με ειδικές ικανότητες και σε κέντρα εστίασης κατά την διάρκεια της ημέρας, όπως προαναφέρθηκε.

- Απαλλαγή από τον φόρο προστιθέμενης αξίας για τα αγαθά που προέρχονται από δωρεά και πωλούνται σε άτομα με ιδιαίτερες ανάγκες ή σε άτομα με

χαμηλό εισόδημα και όχι μόνο για όσα πωλούνται στο κοινό μέσα από κάποιο κατάστημα κάποιου οργανισμού.

Τον Μάρτιο του 2000 ο κρατικός προϋπολογισμός που ανακοινώθηκε περιλάμβανε από τις παραπάνω προτάσεις τα παρακάτω:

Περισσότερες εκδηλώσεις θα επωφελούνται από τις απαλλαγές και πιο συγκεκριμένα μέχρι 15 από κάθε είδος δραστηριότητας ή εκδήλωσης που θα λαμβάνουν χώρα οποιαδήποτε χρονική στιγμή του ημερολογιακού έτους. Για τις εκδηλώσεις μικρότερης κλίμακας θα υπάρχει απαλλαγή για οποιοδήποτε αριθμό εκδηλώσεων, αρκεί τα εβδομαδιαία έσοδα να μην ξεπερνούν τις £1000.

Η αρμόδια εφορία θα είναι πλέον η μόνη υπεύθυνη να κρίνει με βάση τους ισχύοντες κανόνες για τον φόρο προστιθέμενης αξίας, για το αν μια εκδήλωση πληροί τις προϋποθέσεις που έχουν οριστεί. Το γεγονός αυτό θα μειώσει τα κόστη διοίκησης και για τον οργανισμό αλλά για τους κρατικούς φορείς.

Ακόμη τα αγαθά που θα προέρχονται από δωρεά και θα πωλούνται ή θα ενοικιάζονται σε άτομα με ιδιαίτερες ανάγκες ή σε άτομα που θα πληρούν εισοδηματικά κριτήρια θα απαλλάσσονται φόρου.

Οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο όσον αφορά τον φόρο προστιθέμενης αξίας, όπως και οι άλλοι οργανισμοί. Υπάρχουν παρόλα αυτά διάφορες απαλλαγές και εξαιρέσεις που αφορούν κυρίως τους φιλανθρωπικούς οργανισμούς, κάτω από ορισμένες συνθήκες και περιορισμούς. Όλοι οι φιλανθρωπικοί

οργανισμοί είναι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, όμως δεν είναι φιλανθρωπικοί οργανισμοί όλοι οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί.

Όταν ένας οργανισμός αγοράζει αγαθά και υπηρεσίες κανονικά πρέπει να πληρώσει φόρο προστιθέμενης αξίας. Υπάρχουν συγκεκριμένες απαλλαγές για τους φιλανθρωπικούς οργανισμούς με βάση τους οποίους μπορεί να γίνει αγορά αγαθών ή υπηρεσιών με μειωμένο ή με μηδενικό συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας. Για παράδειγμα η αγορά καυσίμων και ενέργειας μπορεί να πραγματοποιηθεί με μειωμένο συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας, ενώ μηδενικός φόρος καταβάλλεται σε διαφημίσεις και σε αγαθά που παρέχονται σε άτομα με ιδιαίτερες ικανότητες.

Για να υπάρχει αυτή η απαλλαγή θα πρέπει να έχει αναγνωρισθεί ο οργανισμός από το Her Majesty's Revenue & Customs σαν οργανισμός με φιλανθρωπικό χαρακτήρα. Ο οργανισμός θα πρέπει να εγγραφεί αν για τους 12 μήνες που προηγήθηκαν ο κύκλος εργασιών του ξεπερνά το όριο εγγραφής που τώρα είναι £70.000. Αν ο κύκλος εργασιών είναι κάτω από αυτό το όριο, η εγγραφή είναι προαιρετική. Αν από την άλλη ο οργανισμός δεν πραγματοποιεί επιχειρηματικές δραστηριότητες, δηλαδή δραστηριότητες που σκοπό έχουν την ικανοποίηση των στόχων του οργανισμού ή όσες δραστηριότητες πραγματοποιεί απαλλάσσονται από τον φόρο τότε δεν απαιτείται η εγγραφή του οργανισμού. Το σταθερό ποσοστό του φόρου προστιθέμενης αξίας είναι 17,5%, το μειωμένο ποσοστό είναι 5% ενώ υπάρχει και το μηδενικό.

3.5. Χειρισμός του Φόρου προστιθέμενης αξίας σε διάφορους τύπους εισοδήματος των οργανισμών

Το εισόδημα που ένας φιλανθρωπικός οργανισμός αποκτά μπορεί να υπόκειται σε φόρο, να απαλλάσσεται από αυτόν ή να μην είναι σχετικό με τον σκοπό του φόρου. Για κάθε τύπο εισοδήματος, οι συνθήκες και τα κριτήρια που καθορίζουν τον χειρισμό του φόρου προστιθέμενης αξίας ποικίλουν και κάποιες κύριες κατηγορίες παρουσιάζονται παρακάτω (Malcolm, 2009), (Her Majesty's Revenue & Customs).

3.5.1. Δωρεές και Μεταβίβαση Κεφαλαίου

Μια δωρεά η οποία δίνεται και για την οποία δεν δίνεται κανένα αντάλλαγμα από τον οργανισμό αποτελεί μη επιχειρηματικό κεφάλαιο και είναι εκτός του αντικειμένου του φόρου προστιθέμενης αξίας. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση της μεταβίβασης κεφαλαίου σε έναν οργανισμό. Παρόλα αυτά αν στους όρους και στις συνθήκες της μεταβίβασης περιλαμβάνεται η χρηματοδότηση από την πλευρά του φιλανθρωπικού οργανισμού για αγαθά ή υπηρεσίες που θα λάβει, τότε πρόκειται για φορολογητέα επιχειρηματική δραστηριότητα και ο φόρος είναι πληρωτέος.

3.5.2. Εισόδημα από Διαφημίσεις

Η πώληση διαφημιστικού χώρου φορολογείται συνήθως με το σταθερό ποσοστό του φόρου, αλλά στην περίπτωση των φιλανθρωπικών οργανισμών υπάρχουν οι παρακάτω εξαιρέσεις:

- Αν πάνω από το 50% του συνόλου των διαφημίσεων που εκδίδονται σε μια φιλανθρωπική έκδοση έχουν τοποθετηθεί από ανεξάρτητα άτομα, μπορούν όλα

τα ποσά που εισπράττονται να θεωρηθούν ως δωρεές και να είναι εκτός του σκοπού του φόρου προστιθέμενης αξίας

- Αν ο διαφημιστικός χώρος παρέχεται σε κάποιο άλλο φιλανθρωπικό οργανισμό τότε έχει μηδενικό ποσοστό φόρου

3.5.3. Εκδηλώσεις με σκοπό την συγκέντρωση κεφαλαίου

Οι προμήθειες που πραγματοποιούν οι φιλανθρωπικοί οργανισμοί για την ικανοποίηση τέτοιων εκδηλώσεων απαλλάσσονται από τον φόρο προστιθέμενης αξίας, με την προϋπόθεση ότι οι εκδηλώσεις πραγματοποιούνται κάτω από κάποιες συνθήκες και ότι οι άνθρωποι που συμμετέχουν σε αυτά είναι ανήμεροι για τον σκοπό της διοργάνωσής τους. Η εξαίρεση αυτή περιλαμβάνει ποσά που δίνονται για είσοδο, ποσά από την πώληση αγαθών, αναψυκτικών κτλ. (Kessler & Brown, 2009)

3.5.4. Ενοικίαση Κτιρίου

Η ενοικίαση ενός κτιρίου είναι επιχειρηματική δραστηριότητα, η οποία συνήθως απαλλάσσεται από τον φόρο προστιθέμενης αξίας. Παρόλα αυτά, αν ο οργανισμός σαν ιδιοκτήτης κτιρίων έχει προαιρετικά επιλέξει την φορολόγηση του κτιρίου, έχει την δυνατότητα ανάκτησης του φόρου.

3.5.5. Εισφορές Μελών

Κάποιες παροχές που γίνονται προς τα μέλη από συγκεκριμένα μη κερδοσκοπικού ενδιαφέροντος σώματα ως ανταπόδοση για την εισφορά ενός μέλους, απαλλάσσονται από τον φόρο. Υπάρχει ωστόσο ένας ειδικός διακανονισμός των εισφορών των μελών για το αν οι προμήθειες αυτές απαλλάσσονται ή όχι από τον φόρο. Κανονικά, υπάρχει ένα κύριο πλεονέκτημα και όλα τα υπόλοιπα πλεονεκτήματα είναι συμπληρωματικά ή δευτερεύοντα. Σε αυτές τις περιπτώσεις ο φόρος για τις επιπρόσθετες δραστηριότητες ακολουθεί την ίδια πορεία με τον κύριο. Για παράδειγμα, αν η κύρια παροχή ενός θεάτρου είναι οι θέσεις και μια δευτερεύουσα παροχή είναι η προσφορά ενός περιοδικού, τότε η συνολική παροχή θα αντιμετωπιστεί σαν παροχή εισόδου και θα έχει είτε σταθερό φόρο ή θα απαλλάσσεται με την πολιτισμική δραστηριότητα που εφαρμόζεται.

Παρόλα αυτά οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί μπορούν να χειρίζονται τέτοιες περιπτώσεις σαν πολλαπλές προμήθειες και να διαχωρίζουν τον φόρο κάθε παροχής που προσφέρουν.

3.5.6. Ευημερία

Η παροχή υπηρεσιών ευημερίας που παρέχεται από φιλανθρωπικούς οργανισμούς απαλλάσσεται από τον φόρο προστιθέμενης αξίας και περιλαμβάνει τις ακόλουθες παροχές:

- Φροντίδα, περίθαλψη και εκπαίδευση ώστε να προωθηθεί η πνευματική και φυσική ευημερία ηλικιωμένων, αρρώστων, καταπονημένων και ανθρώπων με ιδιαίτερες ικανότητες.
- Φροντίδα και προστασία παιδιών και νέων ανθρώπων

- Πνευματική ευημερία, η οποία παρέχεται από ένα θρησκευτικό κατεστημένο ως μέρος της πορείας της υποχώρησης, η οποία δεν έχει σχεδιαστεί πρωταρχικά για αναψυχή ή για διακοπές.

Αν ένας φιλανθρωπικός οργανισμός παρέχει υπηρεσίες σε καταπονημένα άτομα σε ένα σημαντικά μειωμένο κόστος, ελάχιστη επιδότηση 15%, αυτό μπορεί να θεωρηθεί σαν μία μη επιχειρηματική δραστηριότητα που είναι εκτός του αντικειμένου του φόρου προστιθέμενης αξίας.

3.5.7. Παροχή τροφίμων και υπηρεσιών

Η παροχή τροφίμων και υπηρεσιών υπόκειται σε σταθερό ποσοστό του έμμεσου φόρου. Παρόλα αυτά, εξαιρείται από τον φόρο όταν διεκπεραιώνεται από έναν φιλανθρωπικό οργανισμό, όπως για παράδειγμα η παροχή φαγητού και νερού σε ασθενείς νοσοκομείου ή σε τροφίμους φυλακών.

3.5.8. Εξαγωγές εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αν ένας φιλανθρωπικός οργανισμός εξάγει αγαθά από το Ηνωμένο Βασίλειο σε κάποια χώρα εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να χαρακτηρίσει αυτήν την δραστηριότητα σαν επιχειρηματική, φορολογητέα με μηδενικό συντελεστή ή μπορεί να επιλέξει να χρεωθεί με φόρο προστιθέμενης αξίας και έπειτα να τον ανακτήσει και πάλι.

3.5.9. Απαλλαγές Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

Υπάρχουν ορισμένες απαλλαγές που είναι διαθέσιμες για συγκεκριμένες δραστηριότητες των φιλανθρωπικών ιδρυμάτων, που επιτρέπουν την μη πληρωμή φόρου προστιθέμενης αξίας ή την πληρωμή μειωμένου ποσοστού, άσχετα από το γεγονός του αν είναι εγγεγραμμένος ένας φιλανθρωπικός οργανισμός στο Her Majesty's Revenues & Customs . Επίσης, υπάρχει μια ειδική απαλλαγή, η οποία είναι διαθέσιμη για αγαθά και υπηρεσίες που αγοράζονται με χρηματικά ποσό αγαθοεργιών και χρησιμοποιούνται από συγκεκριμένους φιλανθρωπικούς οργανισμούς. Οι περισσότερες από τις απαλλαγές είναι διαθέσιμες μόνο στους φιλανθρωπικούς οργανισμούς και όχι σε δευτερεύουσες εμπορικές εταιρίες ή άλλους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς.

Για να μπορεί κάποιος να επωφεληθεί αυτών των απαλλαγών απαιτείται η απόδειξη ότι ο οργανισμός είναι φιλανθρωπικός και μία γραπτή διακήρυξη ή πιστοποίηση που να διαβεβαιώνει ότι ικανοποιούνται οι συνθήκες που απαιτεί η απαλλαγή. Για την απόδειξη της ιδιότητας του φιλανθρωπικού οργανισμού απαιτείται η επίδειξη του αριθμού εγγραφής στους καταλόγους της επιτροπής των φιλανθρωπικών οργανισμών ή για τους οργανισμούς που βρίσκονται στην Σκωτία και στην νότια Ιρλανδία στοιχεία που επίσημα αποδεικνύουν την εγγραφή στο Her Majesty's Revenue & Customs.

3.5.10. Διαφήμιση και αγαθά που σχετίζονται με δωρεές

Ένας φιλανθρωπικός οργανισμός μπορεί να διαφημίζει χωρίς φόρο προστιθέμενης αξίας σε κάθε μέσο που απευθύνεται στο κοινό, όπως εφημερίδα ή τηλεόραση, με την προϋπόθεση ότι η διαφήμιση τοποθετείται σε χώρο ή σε χρόνο κάποιου άλλου. Δηλαδή, αν κάποιος χρεώσει σε έναν φιλανθρωπικό οργανισμό μια διαφήμιση, σε ραδιοφωνικό πρόγραμμα ή περιοδικό, δεν θα χρεώσει επιπλέον και φόρο προστιθέμενης αξίας. Δεν ισχύει το ίδιο αν η διαφήμιση γίνεται σε μέσο του ίδιου του οργανισμού, όπως για παράδειγμα στην ιστοσελίδα του φιλανθρωπικού οργανισμού. Οι αγγελίες αυτές μπορεί να είναι οποιουδήποτε περιεχομένου και να περιλαμβάνουν ακόμη και την πρόσληψη προσωπικού. Ακόμη περιλαμβάνουν προ τυπωμένα συλλεκτικά κουτιά, φακέλους, εμβλήματα, αυτοκόλλητα, όλα με μηδενικό ποσοστό φόρου.

3.5.11. Βοήθεια για άτομα με ιδιαίτερες ικανότητες

Στην περίπτωση που ένας οργανισμός φροντίζει τυφλούς ανθρώπους μπορεί να έχει μηδενικό φόρο για αγορές συσκευών αναπαραγωγής ήχου που έχουν σχεδιαστεί ειδικά για εγγραφή και αναπαραγωγή λόγου.

3.5.12. Κατασκευές

Η κατασκευή κτιρίων και οι εργασίες που αφορούν την διατήρησή τους, που είναι σκόπιμο να γίνουν σε έναν φιλανθρωπικό οργανισμό και αφορούν μη επιχειρηματικούς σκοπούς μπορούν να έχουν μηδενικό συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας εφόσον κάποια κριτήρια ικανοποιηθούν.

Επίσης, μπορεί να υπάρχει μηδενικός συντελεστής σε εργασίες κατασκευής ράμπας ή δημιουργίας μεγαλύτερων περασμάτων μέσα σε κτίρια για την διευκόλυνση ατόμων με κινητικά προβλήματα ή ακόμη και για εργασίες παροχής, επέκτασης ή προσαρμογής τουαλετών ή νιπτήρων για άτομα με ιδιαίτερες ικανότητες.

Η πρώτη πώληση ενός κτιρίου ή η μακροπρόθεσμη μίσθωσή του, που γίνεται με μη επιχειρηματικό σκοπό μπορεί επίσης να έχει μηδενικό συντελεστή. Η εγκατάσταση υλικών εξοικονόμησης ενέργειας, όπως είναι η κεντρική θέρμανση και μόνωση υπόκεινται σε μειωμένο συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας.

3.5.13. Καύσιμα και Ενέργεια

Ένας φιλανθρωπικός οργανισμός μπορεί να έχει μειωμένο συντελεστή φόρου στην παροχή ενέργειας και καυσίμων, μόνο αν αυτά παρέχονται για πιστοποιημένη χρήση. Πιστοποιημένη χρήση σημαίνει ότι παρέχονται για χρήση σε κατοικίες, όπως σπίτια που φιλοξενούν παιδιά, ξενώνες εκκλησιαστικών ιδρυμάτων ή ιδρύματα φροντίδας ηλικιωμένων ατόμων ή ατόμων με ιδιαίτερες ικανότητες ή ακόμη ότι παρέχονται για φιλανθρωπικές μη επιχειρηματικές δραστηριότητες, όπως οι ημέρες δωρεάν φροντίδας ατόμων με ιδιαίτερες ικανότητες.

Η ηλεκτρική ενέργεια όταν δεν υπερβαίνει τις 1000 κιλοβατώρες τον μήνα ή η μεταφορά ως και 2300 λίτρων φυσικού αερίου υπόκεινται σε μειωμένο συντελεστή φόρου ανεξάρτητα από την χρήση του κτιρίου.

3.5.14. Ασθενοφόρα και ιατρικός, κτηνιατρικός, επιστημονικός και διασωστικός εξοπλισμός

Προκαθορισμένα αγαθά και υπηρεσίες μπορούν να έχουν μηδενικό συντελεστή όταν αγοράζονται από νόμιμα πρόσωπα με χρήματα από δωρεές και φιланθρωπίες. Το ίδιο ισχύει και όταν αγοράζονται από ένα άτομο, μια ομάδα ή έναν οργανισμό για δωρεά σε ένα νομικό πρόσωπο. Στα νομικά σώματα αυτής της κατηγορίας περιλαμβάνονται: Προκαθορισμένα σώματα υγείας, ινστιτούτα ερευνών που οι δραστηριότητες τους δεν διεκπεραιώνονται για κέρδος, καθορισμένα ινστιτούτα φιλανθρωπικού χαρακτήρα και φιλανθρωπικοί οργανισμοί που παρέχουν υπηρεσίες μεταφορών, ή υπηρεσίες πρώτων βοηθειών σε ανθρώπους και ζώα.

Η κατηγορία των πιστοποιημένων αγαθών περιλαμβάνει ιατρικό, κτηνιατρικό και επιστημονικό εξοπλισμό για χρήση σε ιατρική ή κτηνιατρική έρευνα, εκπαίδευση, διάγνωση ή θεραπεία. Ακόμη περιλαμβάνει, ασθενοφόρα και άλλα οχήματα, αγαθά που χρησιμοποιούνται από άτομα με ιδιαίτερες ικανότητες, εξοπλισμό διάσωσης και προκαθορισμένα εκπαιδευτικά μοντέλα αναβίωσης. Η επισκευή, συντήρηση και εγκατάσταση τους υπόκειται και αυτή σε μηδενικό φόρο.

3.5.15. Θεραπευτικά προϊόντα

Αν το αντικείμενο του φιλανθρωπικού οργανισμού σχετίζεται με την θεραπεία ανθρώπων ή ζώων, ή με ιατρική ή κτηνιατρική έρευνα μπορεί να αγοράζει θεραπευτικά προϊόντα με μηδενικό συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας.

Ένα ιατρικό προϊόν είναι μια ουσία που παρουσιάζεται σαν φάρμακο ή συστατικό κάποιου φαρμάκου ικανό να χρησιμοποιηθεί από ανθρώπους ή ζώα για θεραπευτικούς σκοπούς. Στους θεραπευτικούς σκοπούς περιλαμβάνονται η θεραπεία και αποφυγή ασθενειών, η διάγνωση ή η εξακρίβωση της ύπαρξης μιας ασθένειας, η αναισθησία καθώς επίσης και το εμπόδιο ή η παρέμβαση σε μια εγχείριση μιας φυσιολογικής λειτουργίας.

3.5.16. Αθλητισμός, εκπαίδευση και πολιτισμός

Υπάρχουν ειδικές εξαιρέσεις για συγκεκριμένες υπηρεσίες που παρέχονται από μια πιστοποιημένη αρχή. Αυτές αφορούν τις υπηρεσίες αθλητικής και φυσικής εκπαίδευσης, την εκπαίδευση και επαγγελματική προπόνηση καθώς επίσης και τις χρεώσεις για την είσοδο σε πολιτισμικά γεγονότα και δραστηριότητες.

3.5.17. Φάρμακα και χημικά

Αν το αντικείμενο του οργανισμού σχετίζεται με ιατρικές ή κτηνιατρικές έρευνες τότε μπορούν να αγοράζονται ουσίες άμεσα χρησιμοποιήσιμες ή ουσίες που πρόκειται να αναμειχθούν με άλλες για τους σκοπούς της έρευνας με μηδενικό και πάλι συντελεστή φόρου.

3.5.18. Σωσίβιες Λέμβοι και σχετικά αγαθά και υπηρεσίες

Αν στόχος του οργανισμού είναι η παροχή βοήθειας στην θάλασσα, τα παρακάτω αγαθά μπορούν να αγοραστούν με μηδενικό συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας:

- Οποιοδήποτε σκάφος που θα χρησιμοποιηθεί σαν σωσίβια λέμβος, η επισκευή και η συντήρησή του.
- Εξοπλισμός επαναφοράς, η επισκευή και η συντήρησή του.
- Ανταλλακτικά και αξεσουάρ που θα χρησιμοποιηθούν από τις παραπάνω σωσίβιες λέμβους.
- Εξοπλισμός που συνήθως εγκαθίσταται, ενσωματώνεται και χρησιμοποιείται από μια σωσίβια λέμβο.

3.5.19. Απαλλαγές φόρου προστιθέμενης αξίας για αγορές και πωλήσεις στο εξωτερικό

Για αγαθά τα οποία αγοράζονται από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εφόσον ο οργανισμός είναι εγγεγραμμένος στο Her Majesty's Revenues & Customs δεν απαιτείται η πληρωμή φόρου προστιθέμενης αξίας όταν αυτά τα αγαθά τα φέρνουν μέσα στο Ηνωμένο Βασίλειο. Αντίθετα, δεν ισχύει το ίδιο αν τα αγαθά έχουν αγοραστεί στο Ηνωμένο Βασίλειο.

3.5.20. Εισαγωγές εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αγαθά που προέρχονται από δωρεές μπορούν να εισαχθούν χωρίς φόρο από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Σαν Μαρίνο, της Ανδόρας και της Τουρκίας. Για να ισχύει αυτό τα αγαθά πρέπει να καλύπτουν βασικές ανάγκες για άπορους ανθρώπους, αγαθά που θα χρησιμοποιηθούν ή θα πωληθούν σε φιλανθρωπικές

εκδηλώσεις, ή εξοπλισμός και είδη γραφείου που βοηθούν στην πιο οργανωμένη λειτουργία ενός οργανισμού.

Τα αγαθά που δεν απαλλάσσονται φόρο προστιθέμενης αξίας είναι προϊόντα με αλκοόλ και όσα περιλαμβάνουν αλκοόλ όπως οι κολόνιες, ο καπνός και τα προϊόντα καπνού, ο καφές, το τσάι, οχήματα εκτός των ασθενοφόρων και αντικείμενα που σχετίζονται με τη λατρεία.

3.5.21. Υπηρεσίες Ασθενοφόρων

Η παροχή υπηρεσιών μεταφοράς αρρώστων κα τραυματισμένων ανθρώπων απαλλάσσεται από τον φόρο προστιθέμενης αξίας υπό τις παρακάτω προϋποθέσεις:

Οι επιβάτες που μεταφέρονται πρέπει να είναι άρρωστοι ή τραυματισμένοι. Η μεταφορά που θα πραγματοποιηθεί θα πρέπει να αποτελεί μέρος μιας διαδρομής από ή σε ένα ιατρικό κέντρο και το όχημα το οποίο μεταφέρει τον ασθενή θα πρέπει να είναι ειδικά σχεδιασμένο για να πραγματοποιήσει μια τέτοια μεταφορά.

3.5.22. Καταστήματα φιλανθρωπικών οργανισμών και πωλήσεις αγαθών

Η ακριβής διαχείριση του φόρου προστιθέμενης αξίας εξαρτάται από δύο παράγοντες, από τις συνθήκες της πώλησης και από το είδος των αγαθών.

- Αν τα αγαθά δωρίζονται, οι προμήθειες θα έχουν μηδενικό φόρο. Εκτός από την περίπτωση όπου πριν την πώληση έχει πραγματοποιηθεί χρήση των αγαθών ή υπάρχει διακανονισμός με τον δωρητή.

- Αν ο οργανισμός αγοράζει αγαθά για να τα πουλήσει, τότε οι προμήθειες έχουν σταθερό ποσοστό φόρου, με εξαίρεση αγαθά που έχουν με βάση το νόμο μηδενικό φόρο, όπως τα βιβλία ή τα παιδικά ρούχα.
- Αν τα αγαθά πωλούνται στα πλαίσια κάποιου εκδήλωσης για τη συγκέντρωση κεφαλαίου τότε απαλλάσσονται από το φόρο.

3.6. Διαφορές άμεσου και έμμεσου φόρου

Κάποιες φορές ο φόρος προστιθέμενης αξίας και ο άμεσος φόρος διαφέρουν για συγκεκριμένες δραστηριότητες. Παρακάτω παρουσιάζονται διαφορές που αντιμετωπίζονται και με μεγαλύτερη συχνότητα από τους φιλανθρωπικούς οργανισμούς σε σχέση με άλλους.

	Φόρος	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
Δωρεά Αγαθών	Η πώληση αγαθών που έχουν δωριστεί, δεν θεωρείται εμπορική δραστηριότητα.	Η πώληση αγαθών που έχουν δωριστεί είναι επιχειρηματική δραστηριότητα.
Εισόδημα από Ενοικίαση Ιδιοκτησίας	Δεν θεωρείται εμπορική δραστηριότητα και οι φιλανθρωπικοί οργανισμοί εξαιρούνται από τον φόρο.	Αποτελεί πάντα επιχειρηματική δραστηριότητα για τον φόρο προστιθέμενης αξίας, από τον οποίο εξαιρείται.
Λαχεία	Κέρδη από λαχεία τα οποία προσφέρονται από φιλανθρωπικούς οργανισμούς και όχι από θυγατρικές εταιρίες	Η πώληση λαχείων εξαιρείται από τον φόρο προστιθέμενης αξίας, ανεξάρτητα από το ποιος πραγματοποιεί την πώληση.

τους εξαιρούνται από το φόρο.

Χορηγίες

Το εισόδημα από χορηγίες μπορεί να αποτελεί εμπορική δραστηριότητα. Όταν όμως δεν παρέχεται κανένα αντάλλαγμα τότε πρόκειται για δωρεά.

Αν ο χορηγός λαμβάνει οτιδήποτε σαν αντάλλαγμα για την χορηγία το σύνολο της πληρωμής θεωρείται αμοιβή για επιχειρηματική προμήθεια. Αν η αμοιβή είναι για παράδειγμα μια σημαία, ένα αυτοκόλλητο ή η ονομασία ενός κτιρίου με το όνομα του δωρητή, τότε είναι εκτός του πεδίου του φόρου προστιθέμενης αξίας.

Πληρωμή για την χρήση λογότυπου φιλανθρωπικού οργανισμού

Όταν ένας οργανισμός δέχεται να χρησιμοποιηθεί το λογότυπό του, προκειμένου να ενισχύσει την απόδοσή του, τότε λαμβάνει εισόδημα από εμπορική δραστηριότητα. Υπάρχουν παρόλα αυτά και περιπτώσεις που εφόσον υπάρχει συμφωνία μεταξύ επιχείρησης και οργανισμού, δεν θεωρείται εμπορικό εισόδημα.

Η παραχώρηση του δικαιώματος σε ένα χορηγό να χρησιμοποιεί το λογότυπο ενός οργανισμού θεωρείται παροχή φορολογητέας επιχειρηματικής υπηρεσίας για σκοπούς του φόρου προστιθέμενης αξίας.

4. Μη κερδοσκοπικοί Οργανισμοί και φορολογία στην Ελλάδα

4.1. Ο Τρίτος Τομέας στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα ο τομέας της κοινωνικής οικονομίας παρουσιάζει ιδιαίτερη ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια τόσο σε ποσοτικούς όσο και σε ποιοτικούς όρους, από το 2000 και έπειτα όλο και αυξάνονται οι μελέτες που εξετάζουν τον τομέα αυτό (Lamboroulos, Rouliou & Sirakoulis, 2005). Η σημασία της κοινωνικής οικονομίας μόνο τα τελευταία χρόνια έχει εμφανισθεί στον αναπτυξιακό χάρτη της χώρας μας, χωρίς όμως προγραμματισμό και συγκεκριμένη πορεία. Η ανάγκη εξεύρεσης μέσων για την οικονομική και κοινωνική ενσωμάτωση των λιγότερο ευνοημένων κοινωνικών ομάδων, της αξιοποίησης των τοπικών φυσικών και παραγωγικών πόρων, του σχεδιασμού νέων μορφών εργασίας, της πρόσβασης του πολίτη σε υπηρεσίες, της συμμετοχής του πολίτη στην παραγωγική διαδικασία, καθώς επίσης και το έλλειμμα των κρατικών μορφών δράσης σε ότι αφορά στην παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, καθιστούν την κοινωνική οικονομία συστατικό στοιχείο του αναπτυξιακού σχεδιασμού για το παρόν και το μέλλον της χώρας μας (Allison & Kaye, 2009), (Polyzoidis, 2009). Έρευνα που πραγματοποιήθηκε έδειξε ότι μη κερδοσκοπικοί και κερδοσκοπικοί οργανισμοί δεν παρουσιάζουν γενικά κάποια διαφορά όσον αφορά τις επιδόσεις τους (Koning, Noailly & Visser, 2007).

Οι πρωτοβουλίες της κοινωνικής οικονομίας μπορεί να μοιάζουν με κοινωφελείς οργανώσεις αλλά η διαφορά τους είναι ότι δεν στηρίζονται στις παραδοσιακές μεθόδους άντλησης πόρων από δωρεές, επιδοτήσεις κλπ. παρόλο που και αυτές οι

πηγές είναι παρούσες στο χρηματοδοτικό μείγμα. Το κοινό γνώρισμά τους είναι ότι επιζητούν το κέρδος με σκοπό να προσφέρουν υπηρεσίες σε αντίθεση με τις παραδοσιακές επιχειρήσεις που προσφέρουν υπηρεσίες με σκοπό να βγάλουν κέρδος (Balomenou, Bekiaris & Lagou, 2006), (Stasinopoulou, 2004).

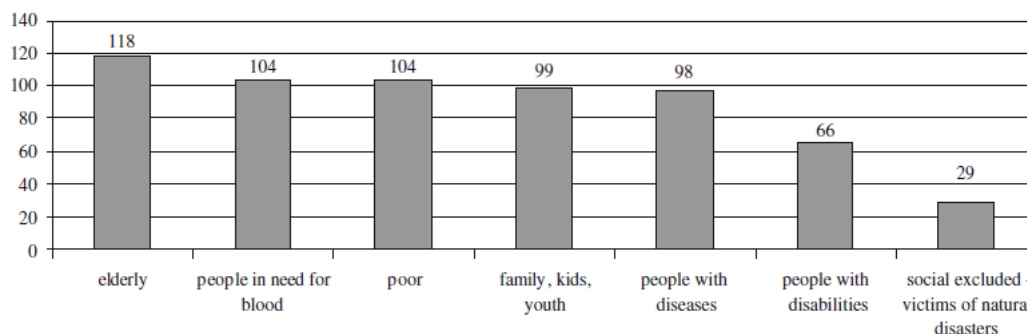
4.2. Ο ελληνικός μη κερδοσκοπικός τομέας

Η ιδέα του εθελοντισμού παρουσιάστηκε στην αρχαία Ελλάδα από την Βυζαντινή αυτοκρατορία και επιβίωσε και κατά την διάρκεια της Οθωμανικής κατοχής. Κατά την διάρκεια αυτής της δύσκολης περιόδου, οι δωρητές ήταν κυρίως πλούσιοι Έλληνες που ζούσαν στο εξωτερικό, ενώ αργότερα οργανωμένες ομάδες ίδρυσαν τα θεμέλια της ελληνικής κοινωνικής πολιτικής. Η ελληνική ορθόδοξη εκκλησία έπαιξε επίσης καθοριστικό ρόλο κατά την διάρκεια της τουρκοκρατίας, αφού αποτελούσε την μόνη πηγή γνώσης και εκπαίδευσης.

Ο ελληνικός μη κερδοσκοπικός τομέας είναι μικρός σε μέγεθος όσον αφορά τα μέλη του, τις αποδόσεις του, τους ευεργετούμενους του και του προϋπολογισμού του. Αποτελείται από περισσότερους από 600 οργανισμούς, με 9.000 ενεργούς εθελοντές, 3.300 αμειβόμενους υπαλλήλους, οι οποίοι εξυπηρετούν τις ανάγκες 53.500 ατόμων ετησίως. Ο συνολικός ετήσιος προϋπολογισμός ανέρχεται σε 65 εκατομμύρια ευρώ και η δομή των οργανισμών είναι η παρακάτω: 65% συνεταιρισμοί, 25% ιδρύματα και αστικές εταιρίες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Οι εγκαταστάσεις τους καλύπτουν περίπου 300.000 τετραγωνικά μέτρα, ενώ τα περιουσιακά τους στοιχεία περιλαμβάνουν οχήματα, βιβλιοθήκες, αθλητικές εγκαταστάσεις και εγκαταστάσεις αναψυχής και άλλα (Polyzoidis, 2009).

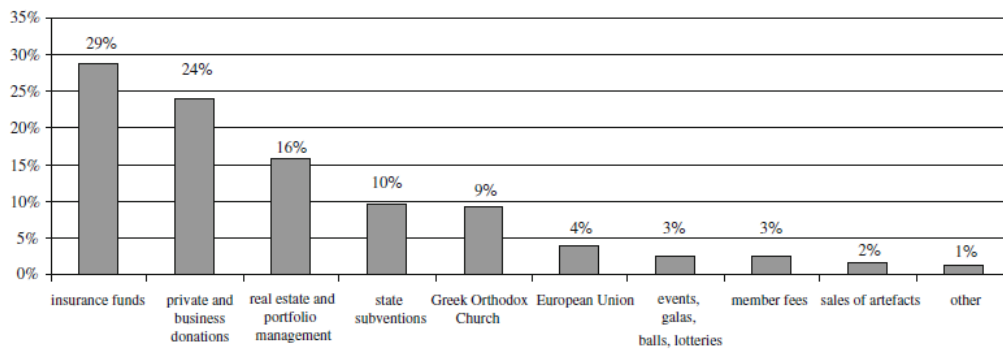
Η πλειοψηφία των μη κερδοσκοπικών οργανισμών ανήκει σε δύο κατηγορίες. Στη μία κατηγορία υπάγονται οι οίκοι ευγηρίας. Ένα μεγάλο μέρος των ιδρυμάτων συνδέεται με την ελληνική ορθόδοξη εκκλησία, αφού η παροχή κοινωνικής προστασίας από αυτήν είναι ιδιαίτερα σημαντική. Η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει τις φιλανθρωπικές εταιρίες, οι οποίες στοχεύουν κυρίως, αλλά όχι αποκλειστικά στην καταπολέμηση της φτώχειας.

Συγκεκριμένα όπως φαίνεται και στον παρακάτω πίνακα 118 μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί υπηρετούν τις ανάγκες ηλικιωμένων, 104 τις ανάγκες φτωχών ανθρώπων, 104 έχουν στόχο την συγκέντρωση αίματος, 99 αντιμετωπίζουν προβλήματα παιδιών, εφήβων και οικογενειών, 98 τις ανθρώπινες παθήσεις, 66 οργανισμοί άτομα με ιδιαίτερες ικανότητες και 29 στοχεύουν στην βοήθεια κοινωνικά αποκλεισμένων ατόμων ή ατόμων που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές. (Polyzoidis, 2009)

Όσον αφορά την χρηματοδότηση των μη κερδοσκοπικών οργανισμών στην Ελλάδα, περισσότερο από το μισό του προϋπολογισμού τους προέρχονται από ασφαλιστικά κεφάλαια(29%) και από δωρεές ατόμων που δεν είναι μέλη στους οργανισμούς(24%). Άλλες πηγές εσόδων είναι η ακίνητη περιουσία και η διαχείριση χαρτοφυλακίου(16%), οι κρατικές επιχορηγήσεις(10%), οι χορηγίες από την ελληνική ορθόδοξη εκκλησία(9%), τα ερευνητικά έργα της ευρωπαϊκής ένωσης(4%), οι εκδηλώσεις, οι

λοταρίες(3%), οι εισφορές των μελών(3%) και οι πωλήσεις διαφόρων αντικειμένων που κατασκευάζονται από τα μέλη(2%)(Polyzoidis, 2009).

4.3. Έμμεση Φορολογία

4.3.1. Υπαγωγή ή μη σε Φόρο Προστιθέμενης Αξίας

Σε ημεδαπά νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, σε φόρο υπόκειται μόνο το καθαρό εισόδημα που προκύπτει στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή από την εκμίσθωση ακινήτων καθώς και από κινητές αξίες. Δεν αποτελούν αντικείμενο φορολογίας τα λοιπά εισοδήματα αυτών των νομικών προσώπων, καθώς και τα κάθε είδους άλλα έσοδά τους που πραγματοποιούνται κατά την επιδίωξη της εκπλήρωσης του σκοπού τους. Άρα λοιπόν αφού το μόνο εισόδημα είναι οι συνδρομές των μελών, δεν θα φορολογηθεί. (Καραγιάννης, Καραγιάννης, Καραγιάννη, 2008).

Τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, εκτός από το Δημόσιο, τηρούν βιβλία μόνο για τις πράξεις παράδοσης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών που υπάγονται σε φόρο προστιθέμενης αξίας ή σε φόρο εισοδήματος. Για το τμήμα αυτό θεωρούνται επιτηδευματίες και έχουν όλες τις υποχρεώσεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

Επιπλέον, στην περίπτωση που τα έσοδα δεν σχετίζονται με το σκοπό των νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, είναι ασήμαντα δηλαδή και δεν ξεπερνούν το όριο των ακαθάριστων εσόδων για την τήρηση βιβλίων τότε απαλλάσσονται από το φόρο προστιθέμενης αξίας.

4.3.2. Απαλλαγή Φόρου Προστιθέμενης Αξίας για εκδηλώσεις

Τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα απαλλάσσονται από το φόρο προστιθέμενης αξίας για έσοδα που πραγματοποιούν από ευκαιριακού χαρακτήρα εκδηλώσεις, όταν τις οργανώνουν για την οικονομική τους ενίσχυση, εφόσον οι εκδηλώσεις αυτές δεν ξεπερνούν τις δύο το έτος. Άρα όταν έχουν την πιο πάνω απαλλαγή, δεν υποχρεούνται σε τήρηση βιβλίων και έκδοση στοιχείων για τις απαλλασσόμενες από τον φόρο εκδηλώσεις.

Με τις διατάξεις της περίπτωσης ιη' της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του Ν. 2859/2000, ορίζεται ότι απαλλάσσεται από το φόρο η παροχή υπηρεσιών πολιτιστικής ή μορφωτικής φύσης και η στενά συνδεδεμένη με αυτές παράδοση αγαθών από νομικά πρόσωπα ή άλλους οργανισμούς ή ιδρύματα, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τα οποία λειτουργούν νόμιμα και έχουν σκοπούς πολιτιστικούς ή μορφωτικούς. Στις υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων και η οργάνωση καλλιτεχνικών εκδηλώσεων.

Για τις παραπάνω απαλλασσόμενες πράξεις τα πρόσωπα αυτά δεν έχουν υποχρέωση τήρησης βιβλίων και έκδοσης στοιχείων (άρθρο 2 § 3 Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων). Διευκρινίζουμε ως προς τη φορολογία εισοδήματος ότι τα έσοδα που αποκτούν τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα πρόσωπα τα οποία προέρχονται από τις μεμονωμένες αυτές

εκδηλώσεις δεν θεωρούνται ως άσκηση κερδοσκοπικής εκμετάλλευσης, εφόσον γίνονται στα πλαίσια του σκοπού των σωματείων συλλόγων κ.λπ. και την ενίσχυση των δεσμών, των μελών τους δεν αποτελούν αντικείμενο της φορολογίας εισοδήματος.

4.4. Άμεση Φορολογία

4.4.1. Υπαγωγή σε φορολογία εισοδήματος

Τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τις ισχύουσες μετά την εφαρμογή του Ν. 3052/02 διατάξεις του άρθρου 2 § 3 από 1-1-2003, έχουν υποχρέωση να τηρούν βιβλία για τα εισοδήματά τους που υπόκεινται στη φορολογία εισοδήματος και προέρχονται από πράξεις παράδοσης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών. Δηλαδή δεν έχουν υποχρέωση να τηρήσουν βιβλία για ενοίκια και γενικά εισοδήματα Α' πηγής (Balomenou, 2006), (Τότσης, 2010), (Σταματόπουλος, 2005).

4.4.2. Ποιες πράξεις των νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα υπάγονται σε φορολογία και ποιες όχι

Τα κέρδη που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα από ενδεχόμενη άσκηση κερδοσκοπικής δραστηριότητας φορολογούνται με συντελεστή 35%. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 99 § 1ε' του ν. 2238/94 τα εισοδήματα των νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που προκύπτουν από δραστηριότητα, η οποία δεν συνιστά άσκηση της μη κερδοσκοπικής αποστολής αυτών, δεν απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος έστω κι αν διατίθενται προς εκπλήρωση του σκοπού τους, αφού ο νόμος θέτει ως προϋπόθεση ότι τα εισοδήματα πρέπει να

πραγματοποιούνται κατά την επιδίωξη της εκπλήρωσης του σκοπού αυτών και όχι απλώς ότι διατίθενται προς εκπλήρωση του σκοπού αυτών. Επομένως, τα εισοδήματα που αποκτούν νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα από την άσκηση εμπορικής εκμετάλλευσης, δεν απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος, εφόσον τα εισοδήματα αυτά δεν πραγματοποιήθηκαν κατά την άσκηση της μη κερδοσκοπικής δραστηριότητάς των. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να τηρούνται βιβλία και στοιχεία όπως ορίζεται στο άρθρο 2 § 3 του κώδικα βιβλίων και στοιχείων.

4.4.3. Φορολογούμενο εισόδημα από ενοίκια και κινητές αξίες

Αντικείμενο φόρου για τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα είναι το προκύπτον στην ημεδαπή ή αλλοδαπή καθαρό εισόδημα μόνο από την εκμίσθωση οικοδομών ή γαιών, καθώς και από κινητές αξίες. Δεν αποτελούν αντικείμενο φορολογίας τα λοιπά εισοδήματα των ανωτέρω νομικών προσώπων, καθώς και τα πάσης φύσεως άλλα έσοδα αυτών που πραγματοποιούνται, κατά την επιδίωξη της εκπλήρωσης του σκοπού τους.

Αντίθετα, απαλλάσσονται της φορολογίας για το τεκμαρτό εισόδημα που προκύπτει από την ιδιόχρηση των ακινήτων τους, καθώς και το τεκμαρτό εισόδημα που προκύπτει από τη δωρεάν παραχώρηση ακινήτων. Στην περίπτωση αυτή δεν δημιουργείται υποχρέωση τήρησης βιβλίων και στοιχείων κατά τον κώδικα, γιατί οι διατάξεις του άρθρου 2 § 3, αναφέρονται σε πράξεις παράδοσης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών, δηλαδή όταν ασκείται εμπορική δραστηριότητα κατά τη γενική έννοια του όρου.

4.4.4. Εισόδημα από γεωργικές εκμεταλλεύσεις

Το εισόδημα που αποκτούν τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα από γεωργικές εκμεταλλεύσεις, απαλλάσσεται της φορολογίας. Από τις διατάξεις του άρθρου 99 § 1ε' του Ν. 2238/94 προκύπτει ότι από τα συνολικά έσοδα ενός νομικού προσώπου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα πρέπει να απομονώνονται αυτά που προέρχονται από την εκμίσθωση οικοδομών και γαιών, καθώς και αυτά που προέρχονται από κινητές αξίες, προκειμένου να υπαχθούν σε φορολογία. Δηλαδή, με βάση τις διατάξεις αυτές, τα εισοδήματα από γεωργικές εκμεταλλεύσεις που ενδεχόμενα αποκτούν τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα δεν υπόκεινται σε φορολογία, άρα δεν δημιουργείται υποχρέωση βιβλίων και στοιχείων κατά τον κώδικα βιβλίων και στοιχείων.

Οι Ιεροί Ναοί, οι Ιερές Μητροπόλεις και οι Ιερές Μονές, που αποτελούν νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα δεν φορολογούνται για τα εισοδήματά τους που προέρχονται από γεωργικές εκμεταλλεύσεις (λάδι κ.λπ.), αφού τα εισοδήματα των ημεδαπών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικών προσώπων, τα προερχόμενα από γεωργικές εκμεταλλεύσεις δεν υπόκεινται, κατά ρητή διατύπωση των διατάξεων της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 99 του ν. 2238/1994 σε φορολογία εισοδήματος.

4.4.5. Εισόδημα από διαφημίσεις

Το εισόδημα που αποκτούν τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, από διαφήμιση τρίτων μέσω περιοδικών που εκδίδουν και διανέμουν στα μέλη τους, δεν υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος.

Ορισμένα ημεδαπά νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (επιστημονικοί σύλλογοι, σωματεία κ.λπ.) εμφανίζουν έσοδα από διαφημίσεις που καταχωρούν στα περιοδικά, εφημερίδες κ.λπ., που εκδίδουν για τις ανάγκες των μελών τους (ενημέρωση με μελέτες, τοπικά νέα κ.λπ.). Η πραγματοποίηση των εσόδων αυτών δεν μεταβάλλει το μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα των νομικών αυτών προσώπων και οι μεμονωμένες αυτές πράξεις, δεν μπορεί να θεωρηθούν ως άσκηση εμπορικής εκμετάλλευσης ή ως άσκηση δραστηριότητας εκτός των σκοπών του σωματείου, συλλόγου κ.λπ. Τα εισοδήματα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα από διαφημίσεις τις οποίες καταχωρούν στις εφημερίδες και περιοδικά που εκδίδουν και διανέμουν δωρεάν στα μέλη τους με σκοπό την ενημέρωση αυτών, δεν αποτελούν αντικείμενο φορολογίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του δευτέρου εδαφίου της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 99 του ν. 2238/1994. Αν και αυτά τα νομικά πρόσωπα εκ της φορολογίας εισοδήματος απαλλάσσονται για τις πράξεις αυτές, τηρούν βιβλία και στοιχεία γιατί οι πράξεις καταχώρησης διαφημίσεων υπόκεινται σε φόρο προστιθέμενης αξίας.

4.4.6. Ευκαιριακές εκδηλώσεις νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

Ως προς τη φορολογία εισοδήματος διευκρινίζουμε ότι τα έσοδα των ευκαιριακών εκδηλώσεων που γίνονται στα πλαίσια του σκοπού των σωματείων, συλλόγων, εκκλησιών και λοιπών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα για την οικονομική τους ενίσχυση και τη δημιουργία ή καλλιέργεια δεσμών μεταξύ των μελών τους δεν θεωρούνται ως άσκηση εμπορικής επιχείρησης ή κερδοσκοπικής εκμετάλλευσης, δηλαδή δεν αποτελούν αντικείμενο της φορολογίας, αλλά θεωρούνται ως έσοδα που πραγματοποιούνται κατά την επιδίωξη της εκπλήρωσης του σκοπού τους και δεν

φορολογούνται όπως ορίζεται στην περίπτωση ε' της παρ. 1 του άρθρου 99 του Ν. 2238/94 .

4.5. Σωματεία και Ιδρύματα

Τα διάφορα σωματεία, που αφθονούν στη χώρα μας, δεν είναι βέβαια εταιρείες. Αυτά θεωρούνται μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα και για τις συνδρομές που εισπράττουν από τα μέλη τους δεν φορολογούνται, έστω και αν σε αυτές περιλαμβάνεται και η έκδοση και αποστολή περιοδικού ή εφημερίδας του σωματείου. Εάν στο εκδιδόμενο από το σωματείο έντυπο καταχωρούνται διαφημίσεις με αμοιβή, τότε το σωματείο πραγματοποιεί έσοδα και άρα ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα που εμπίπτει τόσο στη φορολογία εισοδήματος, όσο και στο καθεστώς του φόρου προστιθέμενης αξίας. Συνεπώς, υποχρεούται να υποβάλλει δηλώσεις εισοδήματος και φόρου προστιθέμενης αξίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις οικείες διατάξεις.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 101 του Ν. 2238/94, στη φορολογία εισοδήματος υπόκεινται και τα κάθε είδους ιδρύματα. Απαλλάσσονται από το φόρο αυτό μόνο τα τεκμαρτά εισοδήματα από οικοδομές που ανήκουν σε εκπαιδευτικά ιδρύματα και τα οποία χρησιμοποιούνται για την εγκατάσταση και λειτουργία τους (άρθρο 103 παρ. 1 περίπτωση γ' Ν. 2238/94).

Στο άρθρο 2 παρ. 3 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Π.Δ. 186/92) αναφέρεται ότι το Δημόσιο και κάθε άλλο νομικό πρόσωπο μη επιτηδευματίας, οι επιτροπές και οι ενώσεις προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα υποχρεούνται μόνο στην έκδοση, υποβολή και διαφύλαξη των στοιχείων που ορίζονται ρητά από τον κώδικα αυτό (όχι δε και στην τήρηση βιβλίων). Τα πρόσωπα αυτά (ιδρύματα και σωματεία), όταν ενεργούν

πράξεις παραδόσεως αγαθών ή παροχής υπηρεσιών, που υπάγονται στο φόρο προστιθέμενης αξίας, θεωρούνται επιτηδευματίες μόνο για τη δραστηριότητά τους αυτή και έχουν την υποχρέωση να τηρούν τα κατάλληλα βιβλία που ορίζονται στον Κώδικα.

4.6. Μη κερδοσκοπικές αστικές εταιρίες

Οι αστικές εταιρίες είναι ευρέως γνωστές και ρυθμίζονται από τα άρθρα 741 – 784 του Αστικού Κώδικα (Αγαλλοπούλου & Θεμελή, 2003). Τα τελευταία χρόνια αναπτύχθηκε μια ιδιαίτερη κατηγορία αυτών, οι λεγόμενες αστικές εταιρίες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Ως τέτοιες νοούνται οι εταιρίες που δεν έχουν εμπορικούς σκοπούς, αλλά επιδιώκουν επιστημονικούς ή άλλους ανιδιοτελείς σκοπούς. Ωστόσο και οι εταιρίες αυτές έχουν πολλές φορές διάφορα εισοδήματα. Έτσι προέκυψε η διάκριση, την οποία δέχεται και η νομοθεσία, των αστικών εταιριών σε: α) κερδοσκοπικές και β) μη κερδοσκοπικές.

«Σε φόρο (εισοδήματος) υπόκεινται επίσης οι ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρίες, οι κοινωνίες αστικού δικαίου, που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, οι αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρίες, οι συμμετοχικές ή αφανείς, καθώς και οι κοινοπραξίες της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του κώδικα βιβλίων και στοιχείων» (άρθρα 2 παρ. 4 και 28 παρ. 4 Ν. 2238/94).

«Επίσης στο φόρο εισοδήματος υπόκεινται και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά ή αλλοδαπά νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, στα οποία περιλαμβάνονται και τα κάθε είδους ιδρύματα» (άρθρο 101 παρ. 2 Ν. 2238/94).

Φορολογική μεταχείριση αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 2 του Ν.2238/1994, σε φόρο υπόκεινται εκτός των άλλων και οι αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρίες.
2. Με βάση τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 10 του ίδιου νόμου, τα καθαρά κέρδη της πιο πάνω εταιρείας, όπως αυτά προσδιορίζονται με βάση τις διατάξεις αυτού του νόμου, φορολογούνται με συντελεστή 35%.
3. Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 64 του Ν.2238/1994, οι υπόχρεοι του άρθρου 10 του Ν.2238/1994, μεταξύ των οποίων και η αστική μη κερδοσκοπική εταιρία, υποβάλλουν δήλωση φόρου εισοδήματος στον προϊστάμενο της αρμόδιας ΔΟΥ.
4. Περαιτέρω, οι αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρίες, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 2 του Π.Δ.186/1992, χαρακτηρίζονται ως επιτηδευματίες και έχουν όλες τις υποχρεώσεις που ορίζονται από τις διατάξεις του κώδικα βιβλίων και στοιχείων, όπως τήρηση βιβλίων, έκδοση στοιχείων κ.λπ.
5. Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 30 του Ν.2238/1994, ως ακαθάριστο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις λαμβάνεται το σύνολο των ακαθάριστων εσόδων από τις κάθε είδους εμπορικές συναλλαγές αυτών.
6. Τέλος, ως ακαθάριστο εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών λαμβάνεται το σύνολο των αμοιβών που εισπράττονται από την άσκηση του ελευθέρου επαγγέλματος.
7. Ύστερα από τα παραπάνω, ως ακαθάριστο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις ή ελευθέρια επαγγέλματα των αστικών μη κερδοσκοπικών εταιριών υποκείμενο σε φόρο, θεωρείται μόνο αυτό που προέρχεται από καθαρά εμπορικές δραστηριότητες ή την άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος.

8. Αντίθετα, οι συνδρομές και εγγραφές των μελών, καθώς και οι χορηγίες ή δωρεές προς αυτές, επειδή αποτελούν εισροές κεφαλαιουχικού χαρακτήρα, δηλαδή στερούνται τα εννοιολογικά γνωρίσματα του εισοδήματος, δεν εμπίπτουν στην έννοια των ακαθάριστων εσόδων για να φορολογηθούν, όπως αναφέρουμε στην παρ. 2 του παρόντος. Φυσικά, τα ποσά των χορηγιών που παρέχονται για την τέλεση δραστηριοτήτων που εκτελούνται από τους υπόψη φορείς, μειώνουν το κόστος αυτών.
9. Τέλος, χαρακτηριστικό στοιχείο που διακρίνει τις αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρίες από τις απλές αστικές, είναι η μη διανομή ωφελημάτων στα μέλη τους.

4.7. Έκδοση στοιχείων από νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

Τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, εκτός από το Δημόσιο, εκδίδουν όλα τα στοιχεία του κώδικα βιβλίων και στοιχείων, για τη δραστηριότητα εκείνη που υπάγεται σε φόρο προστιθέμενης αξίας. Επίσης, για την δραστηριότητα αυτή τηρούν τουλάχιστον βιβλίο εσόδων-εξόδων. Για τα λοιπά έσοδα του νομικού προσώπου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα τηρούνται βιβλία και εκδίδονται στοιχεία μη φορολογικά, που προβλέπονται από άλλους νόμους που καθορίζουν τον τρόπο λειτουργίας των προσώπων αυτών.

Όταν δεν έχουν δραστηριότητα υπαγόμενη σε φόρο προστιθέμενης αξίας υποχρεούνται να εκδίδουν τα στοιχεία που ρητά ορίζονται στις επιμέρους διατάξεις του κώδικα, για παράδειγμα όταν πωλούν αγαθά είτε εμπορεύσιμα, είτε πάγια και όταν παρέχουν υπηρεσίες, υποχρεούνται να εκδώσουν τιμολόγιο γιατί στο άρθρο 12 § 4 ορίζεται ρητά, ότι και τα πρόσωπα της παρ. 3 του άρθρου 2 του κώδικα βιβλίων και στοιχείων εκδίδουν τιμολόγιο.

4.7.1. Υπηρεσίες υγείας ή εκπαίδευσης από νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

Με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 2, τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα εκδίδουν θεωρημένες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών μόνο όταν υπάγονται στο φόρο προστιθέμενης αξίας. Οι υπηρεσίες υγείας και εκπαίδευσης απαλλάσσονται από το φόρο προστιθέμενης αξίας. Άρα, τα νοσοκομεία, σχολεία, ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης, εκπαιδευτήρια, που λειτουργούν με τη μορφή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή προσώπου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, εκτός της αστικής εταιρίας για τις υπηρεσίες που προσφέρουν στο κοινό εκδίδουν στοιχεία που προβλέπονται από τον κανονισμό λειτουργίας τους και όχι θεωρημένες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών.

4.7.2. Τήρηση πρόσθετων βιβλίων από νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

Για να τηρήσουν πρόσθετα βιβλία του άρθρου 10 § 5 του κώδικα βιβλίων και στοιχείων, τα μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα, πρέπει να πραγματοποιούν έσοδα από πράξεις παράδοσης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών που υπάγονται στο φόρο προστιθέμενης αξίας ή στο φόρο εισοδήματος (άρθρο 2 § 3 κώδικα βιβλίων και στοιχείων) και για τα οποία υπάρχει υποχρέωση τήρησης πρόσθετου βιβλίου (π.χ. έσοδα από χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων).

4.8. Βασικές διαφορές συστημάτων Ηνωμένου Βασιλείου και Ελλάδας

Αρχικά, η ανάπτυξη και η συμβολή του τομέα των μη κερδοσκοπικών οργανισμών βρίσκεται σε διαφορετικά επίπεδα στις δύο χώρες. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, η συμβολή του τρίτου τομέα στην λειτουργία της χώρας είναι καθοριστική. Βέβαια και στην Ελλάδα είναι αξιοσημείωτη η συμβολή αυτών των οργανισμών στην κοινωνία, αλλά με μικρότερη έκταση. Μία κύρια διαφορά παρουσιάζεται στον τρόπο λειτουργίας και ελέγχου των φιλανθρωπικών οργανισμών, καθώς στο Ηνωμένο Βασίλειο υπάρχουν οργανωμένες επιτροπές που θέτουν τα κριτήρια, δίνουν έγκριση, επιτηρούν, ελέγχουν και επιβάλλουν τους όρους λειτουργίας των ιδρυμάτων, ενώ στην Ελλάδα δεν υπάρχουν τέτοιοι μηχανισμοί. Όσον αφορά τις βασικές διαφορές με αντικείμενο την φορολογία, είναι οι παρακάτω:

4.8.1. Εισόδημα από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας

Στην Ελλάδα το καθαρό εισόδημα από εκμίσθωση ακινήτων και από κινητές αξίες υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, απαλλάσσεται από φορολογία το εισόδημα που αποκτάται από εκμίσθωση ακινήτων, εφόσον τα εισοδήματα που αποκτούνται χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για φιλανθρωπικούς σκοπούς. Αντίθετα, δεν υπάρχει καμία απαλλαγή από φόρο, όταν τα κέρδη προέρχονται από εξέλιξη ή μεταβολή ιδιοκτησίας που ήδη κατέχει. Στο Ηνωμένο Βασίλειο επίσης, η ενοικίαση ενός κτιρίου συνήθως απαλλάσσεται από τον φόρο προστιθέμενης αξίας. Παρόλα αυτά, αν ο οργανισμός σαν ιδιοκτήτης κτιρίων έχει προαιρετικά επιλέξει την φορολόγηση του κτιρίου, έχει την δυνατότητα ανάκτησης του

φόρου. Επίσης, στο Ηνωμένο Βασίλειο απαλλάσσονται από φόρο και τα εισοδήματα από κινητές αξίες.

4.8.2. Εισόδημα από εκδηλώσεις φιλανθρωπικού χαρακτήρα

Στην Ελλάδα τα έσοδα από την διεξαγωγή εκδηλώσεων φιλανθρωπικού χαρακτήρα απαλλάσσονται και από τον φόρο προστιθέμενης αξίας, εφόσον δεν ξεπερνούν τις 2 κάθε έτος. Επίσης, στην Ελλάδα τα εισοδήματα από εκδηλώσεις απαλλάσσονται και από φόρο εισοδήματος. Στο Ηνωμένο Βασίλειο επωφελούνται από τις απαλλαγές μέχρι 15 γεγονότα που λαμβάνουν χώρα από κάθε είδος δραστηριότητας ή εκδήλωσης οποιαδήποτε χρονική στιγμή του ημερολογιακού έτους. Ενώ, για τις εκδηλώσεις μικρότερης κλίμακας θα υπάρχει απαλλαγή για οποιοδήποτε αριθμό εκδηλώσεων, αρκεί τα εβδομαδιαία έσοδα να μην ξεπερνούν τις £1000.

4.8.3. Εισόδημα από διαφημίσεις

Στην Ελλάδα τα εισοδήματα από διαφημίσεις απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος, αλλά υπάγονται σε φόρο προστιθέμενης αξίας. Στην περίπτωση βέβαια των σωματείων, για διαφημίσεις για τις οποίες αμείβονται και φορολογούνται αλλά και υπάγονται σε φόρο προστιθέμενης αξίας. Στο Ηνωμένο Βασίλειο από την άλλη, αν πάνω από το 50% του συνόλου των διαφημίσεων που εκδίδονται σε μια φιλανθρωπική έκδοση έχουν τοποθετηθεί από ανεξάρτητα άτομα, μπορούν όλα τα ποσά που εισπράττονται να θεωρηθούν ως δωρεές και να είναι εκτός του σκοπού του φόρου προστιθέμενης αξίας

Επιπλέον, αν ο διαφημιστικός χώρος παρέχεται σε κάποιο άλλο φιλανθρωπικό οργανισμό τότε έχει μηδενικό ποσοστό φόρου προστιθέμενης αξίας.

5. Συμπεράσματα

Συνοψίζοντας, παρατηρούμε πως η συμβολή του τρίτου τομέα στην κοινωνία και στις δύο χώρες που μελετήθηκαν είναι σημαντική και αξιοσημείωτη καθώς συμβάλλει στην καλύτερη λειτουργία του κράτους και προσφέρει υπηρεσίες σε όσους πραγματικά τις έχουν ανάγκη. Η ανάπτυξη και το μέγεθός του μη κερδοσκοπικού τομέα στις δύο χώρες διαφέρουν, καθώς στο Ηνωμένο Βασίλειο, υπάρχει ένα οργανωμένο σύστημα από επιτροπές που θέτουν κριτήρια, δίνουν έγκριση, επιτηρούν, ελέγχουν και επιβάλλουν τους όρους λειτουργίας των ιδρυμάτων, σε αντίθεση με την Ελλάδα, όπου οι δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες έχουν αυτόν τον ρόλο.

Επιπλέον, δίνονται ισχυρά φορολογικά προνόμια στους δωρητές αλλά και στους φιλανθρωπικούς οργανισμούς από το κράτος, τα οποία ευνοούν την ύπαρξη, την εύρυθμη λειτουργία και το ποιοτικότερο έργο των οργανισμών και την ίδια στιγμή ενδυναμώνουν το αίσθημα της κοινωνικής προσφοράς στους δωρητές και τους ενθαρρύνουν να συνεχίσουν να προσφέρουν μέσω των δωρεών, αφού νιώθουν πως πραγματικά επωφελούνται οι ίδιοι από αυτήν τους τη δωρεά.

Γενικότερα, παρατηρούμε πως το νομικό φορολογικό πλαίσιο στο Ηνωμένο Βασίλειο καλύπτει πολύ περισσότερες περιπτώσεις, περιλαμβάνει περισσότερες διευκολύνσεις αλλά και περιορισμούς στο φορολογητέο εισόδημα και στον φόρο προστιθέμενης αξίας, σε σχέση με την Ελλάδα, όπου υπάρχουν λιγότερες και όχι τόσο σαφείς ρυθμίσεις. Σε σχέση με την φορολογία των οργανισμών παρατηρούνται διαφορές στον τρόπο φορολόγησης συγκεκριμένων τύπων εισοδήματος, με κυριότερες αυτές που αφορούν τα εισοδήματα από ακίνητη περιουσία, τα εισοδήματα από τις διαφημίσεις που

καταχωρούν οι φιλανθρωπικοί οργανισμοί και τα εισοδήματα που λαμβάνονται από εκδηλώσεις φιλανθρωπικού χαρακτήρα.

Αναφορές

- Allison, M. and Kaye, J. (2009), “Eight Characteristics of Nonprofit Organizations”, Available at :
<http://www.craig.csufresno.edu/slt/Comm.%20partner%20Section/Articles/Eight%20Characteristics%20of%20Nonprofit%20Organizations.pdf>
- Anheier, H. (2000), “Managing non-profit organisations: Towards a new approach”, *Civil Society Working Paper 1*, available at:
<http://www.lse.ac.uk/collections/CCS/pdf/CSWP/cswp1.pdf>
- Balomenou, Ch., Bekiaris, M. and Lagou, M. (1998), “Financing And Tax Treatment Of Non-Profit Enterprises And Organisations In Greece”, available at:
<http://www-sre.wu-wien.ac.at/ersa/ersaconfs/ersa06/papers/243.pdf>
- Bank, St. and Cheffin, B. (2008), “Tax and the Separation of Ownership and Control”, available at:
http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1118926
- Banks J., Sarah Tanner (1998), *Taxing Charitable Giving*, Sarah Tanner, London: Institute for fiscal studies
- Barker, Ch., Belcher, A., Best R., Dawson, I., Deakin, N. and Dunn, A. (2000), *The voluntary sector - the state and the law*, United Kingdom: Hart Publishing
- Bauter, P., Hondius, F. and Lieber, P. (2004), *The tax treatment of NGOs, Legal, Ethical and fiscal frameworks for promoting NGOs and their activities*, United Kingdom: Kluwer Law International.

- Booth, L. (2010), “Voluntary Sector Statistics”, available at: <http://www.parliament.uk/briefingpapers/commons/lib/research/briefings/nsg-05428.pdf>
- Bryce, H. (2000), “Financial and Strategic Management for Nonprofit Organizations A Comprehensive Reference to Legal, Financial, Management, and Operations Rules and Guidelines for Nonprofits”, available at: http://media.wiley.com/product_data/excerpt/62/07879502/0787950262.pdf
- Chanan, G. (1991), *Taken for Granted: Community Activity and the Crisis of the Voluntary Sector*, London: Community Development Foundation Publications
- Chuck, (2008), “For Profit vs Non-Profit Form of Business”, Available at : <http://hubpages.com/hub/For-Profit-vs-Non-Profit-Form-of-Business>
- Her Majesty’s Revenue & Customs, available at: <http://www.hmrc.gov.uk/index.htm>
- Heutel, G. (2009), “Crowding Out And Crowding In Of Private Donations And Government Grants”, available at: <http://www.nber.org/papers/w15004>
- Kendall, J. and Knapp, M. (1993), “Defining The Nonprofit Sector: The United Kingdom”, Baltimore: University of Kent at Canterbury, available at: http://adm-f.com/jhu/pdfs/CNP_Working_Papers/CNP_WP5_UK_1993.pdf
- Kendall. J. (2000), “The mainstreaming of the third sector into public policy in England in the late 1990s: Whys and wherefores”, Civil Society Working Paper 2, available at: <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/un-dpadm/unpan041208.pdf>

- Kerlin, J. (2006), “Social Enterprise in the United States and Europe: Understanding and Learning from the Differences”, *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, Vol. 17, No. 3, p. 246–262.
- Kessler, J. and Brown, H. (2009), *Taxation Of Charities*, 7th Edition, Oxford: Key Haven Publications Plc.
- Koning, P., Noailly, J. and Visser, S. (2007), “Do Not-For-Profits Make A Difference In Social Services? A Survey Study”, *De Economist*, Vo. 155, No. 3 p. 251–270.
- Lambropoulos N., Pouliou A. and Sirakoulis, K. (2005), “Third-Sector In Greece: A Managerial Perspective Based On Field Research Results”, available at:
http://www.emes.net/fileadmin/emes/PDF_files/ISTR_EMES_Paris/PS_5/P_S5_S2/PS5_S2c_ISTR-EMES_Lambropoulos.pdf
- Malcolm, J. (2009), *The UK tax system: an introduction*, 2nd edition, United Kingdom: Spiramus.
- Meakin, R. (2008), *The law of charitable status Maintenance and Removal*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Morgan G. (2000), “Changes in UK tax-effective giving: Implications for donor fundraising Strategies”, *International Journal of Non-profit and Voluntary Sector Marketing*, Vol. 5, No. 1, p. 19–31.
- Morgan G. (2006), “Analysis of Community Accountancy Services in England and Strategic Implications”, Sheffield Hallam University, available at:
<http://www.communityaccounting.org/files/cann/CAS2006Study.pdf>
- Norman, J. (1981), *Voluntary Social Services*. Oxford: Martin Robertson.

- Office of the Scottish Charity regulator, available at: <http://www.oscr.org.uk/>
- Polyzoidis, P. (2009), “Nonprofit Organizations and Human Services in Greece: The Residual Segment of a Weak Sector”, *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, vol. 20 p. 188–206.
- Resource Center, (2008) , “Not-for-profit organizations”, available at: http://www.resourcecentre.org.uk/information/setting_up/info_pdf/not4prof.pdf
- Roberts, D. (2004), *Making English morals : voluntary association and moral reform in England - 1787-1886*, Cambridge, United Kingdom : Cambridge University Press.
- Salamon, L. and Anheier, H. (1992), “In search of the non-profit sector. I: The question of definitions”, *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, Vol. 3, No 2, p. 125-151.
- Salamon, L. and Anheier, H. (1994), “Caring Sector Or Caring Society? Discovering The Non-profit Sector Cross-Nationally”, Baltimore: The Johns Hopkins University Institute for Policy Studies, available at: http://www.ccss.jhu.edu/pdfs/CNP_Working_Papers/CNP_WP17_Caring_1994.pdf
- Salamon, L. and Anheier, H. (1996), *The emerging non profit sector an overview*, Manchester: Manchester University Press.
- Salamon, L. and Anheier, H.(1996), “The Non-profit Sector: A New Global Force”, The Johns Hopkins University Institute for Policy Studies, available at: http://www.ccss.jhu.edu/pdfs/CNP_Working_Papers/CNP_WP21_GlobalForce_1996.pdf

- Seely, A. (2001), “Taxation of charities”, available at: <http://www.parliament.uk/documents/commons/lib/research/rp2001/rp01-046.pdf>
- Simpson, Ph. (2009), “Tax relief for gifts to European charities” <http://www.terrafirmachambers.com/articles/TaxReliefforGiftstoEuropeanCharities.pdf>
- Stassinopoulou, O. (2004), From “Third Sector” To “Global Civil Society”- The Importance Of Definitions, available at: <http://www.cefec.org/2003%20CONFERENCE%20PRESANTATION/FRIDAY,%203rd%20of%20OCTOBER%202003/STASINOPOULOU%20engL.pdf>
- Steinberg, R. (1990), “Taxes and Giving: New Findings”, *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, Vol. 1, No. 2, p. 61-79.
- The Charity Commission For England and Wales, available at: <http://www.charity-commission.gov.uk/>
- Weisbrod, B. and Mauser, E. (1991), “Tax Policy toward non-profit organisations: an eleven country survey”, *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, Vol. 2, No 1, p. 3-25.
- Weisbrod, B. (1998), *To profit or not to profit The Commercial Transformation of the non-profit sector*, Cambridge: Cambridge university press.
- Wright, K. (2002), “Generosity versus altruism: Philanthropy and charity in the US and UK”, Civil Society Working Paper 17, available at: http://eprints.lse.ac.uk/29061/1/Cswp17_web.pdf

- Αγαλλοπούλου, Π. και Θεμελή, Χρ. (2003), *Αστικός Κώδικας και εισαγωγικός νόμος*, Αθήνα: Αντ. Ν. Σάκκουλα
- Καραγιάννης, Δ., Καραγιάννης Ι. και Καραγιάννη Α. (2008), *Φ.Π.Α. Δηλώσεις 12^η έκδοση*, Θεσσαλονίκη: Καραγιάννης Ι. Δημ. & ΣΙΑ. ΟΕ.
- Σταματόπουλος, Δ.(2005), *Ανάλυση-Ερμηνεία κώδικα φορολογικών βιβλίων & στοιχείων*, Τόμος Α' Β' και Γ', Αθήνα: Εκδόσεις eliforin.
- Τότσης, Χρ. (2010), *Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων Π.Δ. 186/1992*, Εκδόσεις Πάμισος.